

Rädda världen lite grann varje dag

Års- & hållbarhetsredovisning 2017
Miljömärkning Sverige AB

Innehåll

Års- & hållbarhetsredovisning 2017

Fotografer:

Fredrik Hjerling: Omslag och baksida, sidorna 5-9, 29, 33, 37, 47, 61, 65

Getty Images: sid 7, 9, 11, 19, 22, 28, 30, 34, 35, 41, 44, 45, 67

Fredrik Winqvist: sid 14, 19, 35, 63

Anders Tedeholm (Azote): sid 21

Diego Cervo: sid 24

Alexander Ruas: sid 26

”Rädda världen lite grann varje dag”:

William Hong, Reuters/TT, Jerker Lokrantz, Azote, Ryan McGinnis, AGE/TT.

Claudio Bresciani, TT och Anders Tedeholm, Azote

VD-ord	4
Styrelsens sammansättning	6
Ledningsgruppens sammansättning	7
2017 ett händelserikt år	8
Världens första Svanenmärkta fonder	8
Miljömärkt mode.....	8
EU-Blomman 25 år.....	8
Rädda världen när du tvättar bilen.....	9
Svanenmärkt byggande	9
Från danska badrumsfenomen till hållbart mode	9
Hållbarhetsrapport	10
Affärsmodell.....	11
Våra miljömärkningar	13
Hållbarhetsstyrning.....	14
Samarbeten	15
Våra intressenter	16
Agenda 2030: FN:s 17 globala mål.....	17
Väsentlighetsanalys	18
1. Indirekt miljöpåverkan	19
2. Varumärkesförtroende	22
3. Produktutveckling	24
4. Ekonomiskt ansvar	28
5. Direkt social påverkan	30
6. Nöjda licensinnehavare.....	33
7. Direkt miljöpåverkan	34
8. Indirekt social påverkan.....	36
9. Digitalisering.....	37
GRI-index	38
Revisors rapport över översiktlig granskning av Miljömärkning Sveriges hållbarhetsredovisning	43
Revisors yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten	44
Årsredovisning för räkenskapsåret 2017	46
Förvaltningsberättelse	46
Resultaträkning.....	49
Balansräkning	50
Noter	52
Revisionsberättelse	59
Bolagsstyrningsrapport 2017	62
Revisors yttrande om bolagsstyrningsrapporten.....	67

VD-ORD

Världens länder har enats om sjutton globala hållbarhetsmål som vi ska nå till år 2030. Det är Sveriges ambition att vi ska vara ledande på denna resa. Och att alla delar av samhället ska vara med: företag, organisationer, myndigheter och enskilda individer.

DET FINNS JU alltid en risk med högt ställda mål, nämligen att vi som enskilda människor och företag tappar bort oss: – Vad kan jag eller vi göra för att bidra? Att använda sig av miljömärkning kan då bli ett viktigt redskap och Svanen och EU-Blomman ger en både enkel och tydlig vägledning för såväl producent som konsument och inköpare. Mål nummer 12 av de globala hållbarhetsmålen, *Hållbar produktion och konsumtion*, är givetvis det mål som miljömärkning har tydligast effekt på. Men vi ser också att våra produktgrupper och dess kriterier kan kopplas till flertalet av målen.

DET BLIR DÅ extra viktigt för Miljömärkning Sverige att finnas inom de produktområden där behovet av vägledning är störst och med ett koncept som fungerar tydligt och effektivt. Under 2017 påbörjade vi ett stort nordiskt verksamhetsutvecklingsprojekt som ska leda till att vår miljömärkning ska bli snabb och flexibel och effektivt kunna svara mot samhällets och marknadens behov och utmaningar. Härunder ligger nordisk samordning, gemensamt varumärkesbyggandet, digitalisering av produkt och licensiering samt en snabbare kriterie- och förankringsprocess.

ETT EXEMPEL REDAN under året är lanseringen av Svanenmärkta investeringsfonder. Här möter vi det behov som både sparare och fondförvaltare uttryckt: – Hur väljer man bra fonder ur ett hållbarhetsperspektiv, och hur kommunicerar man ett fondarbete som faktiskt påverkar företag i rätt riktning? Aldrig tidigare har vi fått

ett sådant positivt mottagande för någon produktgrupp – bara fyra månader efter beslutet om kriterierna kunde vi dela ut Svanenlicenser till tolv fonder från sju olika förvaltare.

ÅR 2017 VAR också året då miljömärkning av hus växte till vår största produktgrupp. Över 5 000 Svanenmärkta boenden är nu uppförda, och det växer fortfarande kraftigt. Men det var inte bara det området som växte. Överlag var året riktigt lyckat! Våra avgifter som speglar mängden av miljömärkta produkter på den svenska marknaden ökade för Svanen med över 10 % i förhållande till 2016 och för EU-Blomman med nästan 8 %. Det innebär att det bara i Sverige årligen produceras och konsumeras produkter för flera tiotals miljarder inom ett femtiotal olika produktområden som alla klarat våra högt satta krav.

VÅR UTMANING BLIR nu att se till att vi också är relevanta på morgondagens marknad och att vi kan möta konsumenter och producenter digitalt och med förväntad effektivitet. Allt för att miljömärkningen år 2030 – när de globala hållbarhetsmålen är nådda – kommer att utpekas som ett viktigt redskap som har bidragit till den stora framgången.

Ragnar Unge
Vd, Miljömärkning Sverige AB

Penneo dokumentnyckel: 0PF10-ZE07X-E5CAM-EDZLG-XS6U6-XUPFP

Ragnar Unge
vd för Miljömärkning Sverige AB

STYRELSENS sammansättning

Ordförande

Christina Lindbäck
Hållbarhetschef NCC

Födelseår: 1963

Utbildning: Jur. kand., Stockholms universitet

Anita Falkenek
Vd KRAV

Födelseår: 1964

Utbildning: Master of Science inom ekotoxikologi,
Uppsala universitet

Thomas Andersson
*Vd Stena Metal
International AB*

Födelseår: 1960

Utbildning: Civilekonom, Handelshögskolan i Stockholm

Anders Bagge
*Kansliråd
Regeringskansliet*

Födelseår: 1977

Utbildning: Civilekonom och magister i nationalekonomi,
Göteborgs universitet

Gunilla Jarlbro

*Professor i medie- och
kommunikationsvetenskap
Lunds universitet*

Födelseår: 1953

Utbildning: Fil. dr. i sociologi, Lunds universitet

Jan Peter Bergkvist
Vd SleepWell AB

Födelseår: 1957

Utbildning: Naturvetenskapligt gymnasium, flertalet
ledarutbildningar vid Scandic Business School, Disney Uni-
versity samt Hilton University

**Maria Sundesten
Zacharias**

*Kundadministratör
Miljömärkning Sverige AB*

Födelseår: 1969

Utbildning: Stockholms Universitet

Ulla Sahlberg

*Kriteriekoordinator
EU-Blomman
Miljömärkning Sverige AB*

Födelseår: 1958

Utbildning: Tekn. lic., KTH

LEDNINGS- GRUPPENS

sammansättning

Ragnar Unge
Vd

Gun Nycander
Vice vd & HR-chef

Christian Quarles
*Marknads- &
kommunikationschef*

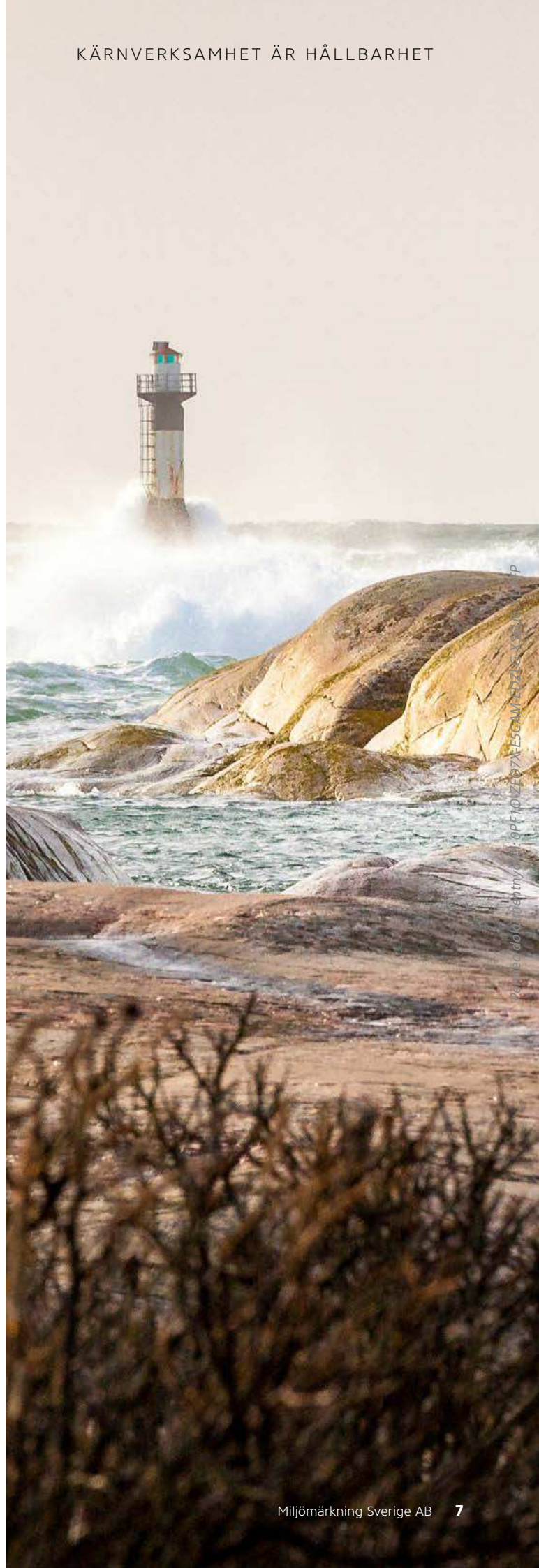
Pierre Papp
Ekonomichef

Sara Bergman
Kriteriechef

Jonas Oldmark
*Chef, produktutveckling,
försäljning & licensiering*

2017 ETT HÄNDELSERIKT ÅR

Att föra en kontinuerlig dialog med intressenterna och ha en stark omvärldsbevakning är väsentliga delar i Miljömärkning Sveriges verksamhet. Vi både följer de offentliga diskussionerna och tar en ledande roll i att skapa debatt kring hållbarhetsfrågor. Med två starka miljömärken som berör

många människor, företag och organisationer är kommunikation och dialog viktigt för vår möjlighet att bidra till FN:s mål *Hållbar produktion och konsumtion*. Våra kommunikationsinsatser är även viktiga för att öka efterfrågan på miljömärkta produkter och lyfta licensinnehavarnas arbete.

Världens första Svanenmärkta fonder

UNDER ÅRET LANSERADES världens första Svanenmärkta fonder. Det innebär att 30 miljarder kronor nu omfattas av tuffa krav på hållbarhet. Enligt en ny undersökning som Miljömärkning Sverige låtit göra säger 4 av 10 sparare att de är intresserade av att placera en del av sitt sparande i en hållbar fond. I regel litar även de med intresse av att spara hållbart mer på en oberoende märkning än på sin bank som rådgivare kring vilken fond som är mer hållbar. Därmed har en oberoende märkning som kontrollerar och följer upp kraven efterfrågats.

Svanenmärkningens krav fokuserar på vilka företag som ska väljas bort, vilka företag som ska väljas in och på transparens mot spararna. Svanenmärket är därför också ett verktyg för fondbolag för att visa att deras fond lever upp till tuffa krav. Konsument- och finansmarknadsminister Per Bolund delade den 10 oktober ut certifikat på Norra Latin i Stockholm till de 12 första Svanenmärkta fonderna. – Det ska vara lätt att göra rätt för alla sparare. Hållbara fonder är både bra för vår planet och ger pengar i plånboken, säger Per Bolund.

MILJÖMÄRKT MODE

Miljöpåverkan från våra kläder är en stor utmaning för modebranschen. Studier visar att den genomsnittliga svensken slänger över åtta kilo textilier varje år.

Under året har Svanenmärkt mode fått ett genomslag. Flera större klädeskedjor har lanserat Svanenmärkta jeans (Cubus, Carlings, Bik Bok) och modeföretaget Velour by Nostalgia lanserade en Svanenmärkt kollektion med både jeans, chinos, skjortor och jackor. Utöver det har även Svanenmärkta spädbarns- och barnkläder dykt upp i allt fler butiker.

Detta har gett eko även i press och på sociala medier. Bland annat genom ett inslag i morgonsoffan i TV4 där Miljömärkning Sveriges vd, Ragnar Unge, och Elin Frendberg, då vd för Swedish Fashion Council, pratade hållbart mode.

För textilproducenter ställer Svanenmärkning stränga krav på kemikalieval och utsläpp och de måste visa underlag för lagliga och rimliga arbetsförhållanden för tillverkningsställen samt god brukskvalitet för textilierna. Används bomull ska minst 10 % vara ekologisk.

EU-BLOMMAN 25 ÅR

Under 2017 fyllde EU-Blomman 25 år vilket firades stort i Bryssel. En av våra svenska licensinnehavare, Kavát, fick inbjudan att resa ner till Bryssel för att berätta om sina framgångar med EU-Blommanmärkta skor. Detta seminarium livesändes för att ge fler möjlighet att ta del av deras historia. Kännedomen om EU-Blomman ökar stadigt och har gått upp från 29 % år 2015 till 37 % år 2017.

STORA BILTVÄTTARHELGEN 2017

Rädda världen när du tvättar bilen

De senaste åren har Miljömärkning Sverige arrangerat den stora biltvättarhelgen tillsammans med Svenskt Vatten. Syftet är att få fler att upptäcka att det är lätt att tvätta bilen rätt vad gäller miljö och hälsa – ta bilen till en biltvätt i stället för att tvätta den på gatan.

– Det finns många farliga ämnen, tungmetaller och olja, som sitter i smutsen på din bil. När du tvättar bilen hemma åker dessa oönskade ämnen orenat ner i brunnar och vidare ut i naturen. Eller så andas du in dem när du tvättar bilen, säger Maria Tengqvist, rådgivare på Miljömärkning Sverige.

SVANENMÄRKT BYGGANDE HAR ÖKAT MED 34 %

Kurvan stiger fortsatt uppåt för byggande med Svanenlicens. 5002 Svanenmärkta boendeenheter är klara och antalet boendeenheter under uppförande har ökat från 4981 stycken till 6690 från 2016 till 2017. Det innebär en ökning med 34 % av antalet boendeenheter, det vill säga lägenheter, småhus och villor. En bidragande orsak är att Svanen är den enda konsumentmärkning för byggnader. Dessutom har många av de stora svenska byggbolagen annonserat att alla bostäder de bygger i egen regi härnäst ska vara Svanenmärkta. Det som ökar mest är antalet bostadsrätter under uppförande. Antalet färdigbyggda bostäder inklusive förskolor har ökat med 54 % det senaste året. En Svanenmärkt byggnad:

- har låg energianvändning
 - uppfyller högt ställda hälso- och miljökrav på produkter och material
 - har en god inomhusmiljö och låga emissioner
 - har en kvalitetssäkrad byggprocess
- Den främsta anledningen till att intresset växer för Svanenmärkt byggande är att vi tar ett helhetsgrepp och ställer hårda krav som driver marknaden framåt, säger Elinor Holén, rådgivare på Miljömärkning Sverige.

ALMEDALEN 2017

Från danska badrumsfenomen till hållbart mode

Under årets politikervecka i Almedalen anordnade Miljömärkning Sverige fyra egna seminarier och deltog som gästföreläsare på ett flertal andra.

Det varierade programmet bestod av en bredd nyheter från den miljömärkta världen:

- frågan om varför miljömärkta skönhets- och hygienprodukter är mer populära i Danmark än i Sverige
- en efterlängtd Svanenmärkt jeansexplosion och vad modeindustrin kan göra för att bidra till en mer hållbar bransch
- vilka framtidens hållbara bränslen är samt hur miljömärkning kan bidra till ansvarsfull upphandling

Veckan präglades av många inspirerande samtal och möten på Almedalsarenan med förhoppningen att bidra till en mer hållbar produktion, konsumtion och livsstil.

HÅLLBARHETS RAPPORT

DENNA REDOVISNING OMFATTAR Miljömärkning Sverige AB:s (556549-4191) rapportering av hållbarhet och utgörs av de delar av ramverket för hållbarhetsredovisning utgivet av Global Reporting Initiative (GRI) som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen samt av företagets egna framtagna redovisnings- och beräkningsprinciper. Sedan 2012 rapporterar vi i enlighet med GRI:s redovisningsstandard och denna rapport har upprättats i enlighet med den senaste uppsättningen av kriterier, GRI-Standards, alternativ Core. Hållbarhetsredovisningen innefattar räkenskapsåret 1 januari 2017 till 31 december 2017 och omfattar Miljömärkning Sveriges verksamhet i Sverige. Ingen verksamhet utanför Sverige bedrivs. Den

föregående redovisningen publicerades i april 2017 och omfattade året 2016.

I statens ägarpolicy finns riktlinjer för extern rapportering i bolag för statligt ägande med krav på att en hållbarhetsredovisning ska upprättas enligt GRI:s riktlinjer eller annat internationellt ramverk för hållbarhetsredovisning. Regler om hållbarhetsrapportering i årsredovisningslagen som gäller större företag ska även följas. Hållbarhetsredovisningen ska kvalitetssäkras genom oberoende granskning och bestyrkande av den revisor som utsetts till bolagets revisor av bolagsstämman. Ernst & Young är Miljömärkning Sveriges externa revisorer och granskar denna rapport. Information och nyckeltal är utvalda med utgångspunkt i hållbarhetsaspekter som bedöms vara väsentliga för Miljömärkning Sverige. Synpunkter från våra intressenter värdesätts för att definiera väsentliga frågor i hållbarhetsarbetet och för en kontinuerlig förbättring. Kontaktperson för denna rapport är vd Ragnar Unge.

Redovisningen omfattar främst den verksamhet som har en betydande och direkt påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv, det vill säga vår egen verksamhet: kriterieutveckling, Svanenlicenser och EU-Blommanlicenser. Verksamheter som står utanför Miljömärkning Sveriges direkta kontroll, som leverantörer och kunder, ingår inte i rapporten. Utöver de risker som beskrivs i denna rapport har vi inte identifierat några ytterligare icke-finansiella risker som är relevanta för verksamheten och som ska beskrivas i denna rapport. Vår övergripande ambition med rapporten är att den ska vara transparent, väsentlig och jämförbar.

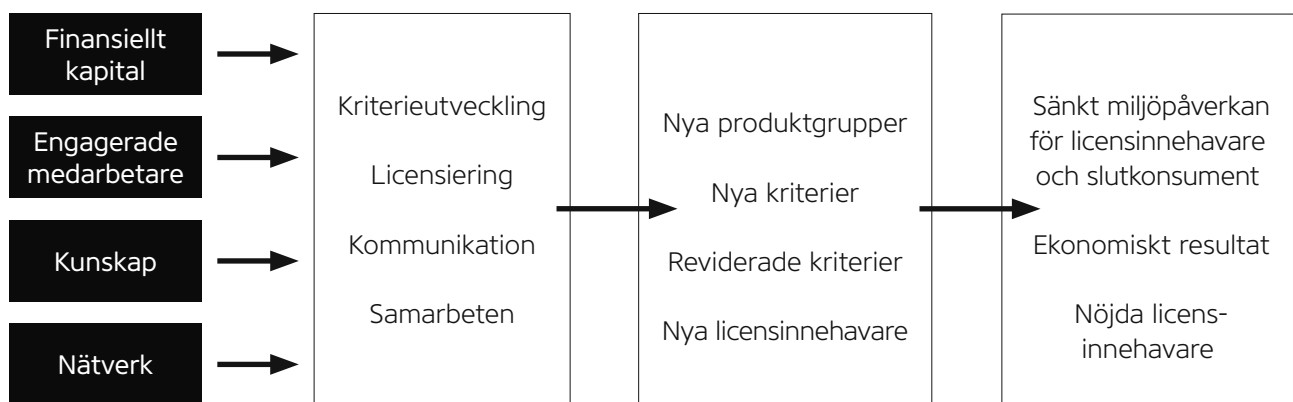
Index för hållbarhetsrapportering enligt Statens ägarpolicy och riktlinjer för företag med statligt ägande

	Sidhänvisning
Affärsmodell	11-13
Policy för hållbarhetsfrågor inklusive målsättning, tillämpning och effekt	19-20, 36
Mångfalds- och jämställdhetspolicy inklusive målsättning, tillämpning och effekt	30-32
Antikorruptionspolicy inklusive målsättning, tillämpning och effekt	28-29
Väsentliga risker kopplade till företagets verksamhet samt hantering av dessa risker	18
1. Indirekt miljöpåverkan	19-20
2. Varumärkesförtroende	22-23
3. Produktutveckling	24-27
4. Ekonomisk ansvar	28-29
5. Direkt social påverkan	30-32
6. Nöjda licensinnehavare	33
7. Direkt miljöpåverkan	34-35
8. Indirekt social påverkan	36
9. Digitalisering	37
Miljö	19-20, 24-25, 34-35
Sociala förhållanden och personal	30-32, 36
Respekt för mänskliga rättigheter	36

Affärsmodell

MILJÖMÄRKNING SVERIGE VERKAR i Sverige på uppdrag av regeringen för att ansvara för miljömärkena Svanen och EU-Blomman. Vårt syfte är att bidra till en mer hållbar konsumtion genom att hjälpa konsumenter och professionella inköpare att välja rätt varor och tjänster. Med miljömärkningen erbjuder vi företag att på ett enkelt och trovärdigt sätt använda miljö som konkurrensmedel. Därmed bidrar vi till att Sveriges övergripande mål för konsumentpolitik uppfylls, det vill säga "väl fungerande konsumentmarknader och en miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbar konsumtion".

Vi ägs till hundra procent av staten, har inget ekonomiskt vinstsyfte och finansieras dels genom en avgift från de företag som har miljömärkningslicenser, dels genom ett statligt bidrag. Vi är oberoende och tredjepartskontrollerade och arbetar utifrån en helhetssyn och ett livscykelerspektiv. Vi vågar visa vägen och utmana för att skapa resultat.

1998

grundades
Miljömärkning Sverige

Licenser
Svanen

1442

i Sverige
(totalt 2276 i Norden)

Licenser
EU-Blomman

30

i Sverige
(totalt 680 i EU)

63

anställda
(vid årets slut)

VI ÄR

Produktgrupper
Svanen

63

Produktgrupper
EU-Blomman

26

Nettoomsättningen är

56,35 MILJONER KRONOR

Vårt kontor finns i

Stockholm

(4,37 MSEK är statsbidrag)

Våra miljömärkningar

BESLUTET ATT INFÖRA Svanenmärkningen fattades av Nordiska Ministerrådet 1989. Syftet var att ge nordiska konsumenter ett bra verktyg för att kunna välja produkter som uppfyllde stränga miljökrav. I dag finns kriterier för drygt 60 produktgrupper samt tusentals Svanenmärkta varor och tjänster på den svenska marknaden. Svanenmärkningen finns i de fem nordiska länderna där individuella organisationer på uppdrag av sina regeringar driver arbetet och samarbetar över nationsgränserna.

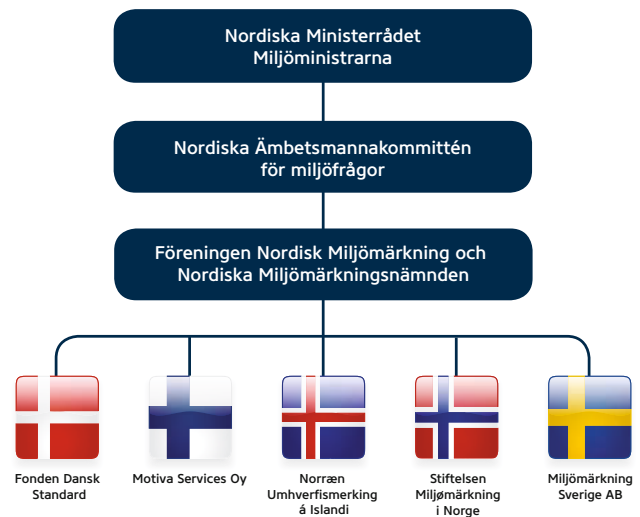
EU-kommissionen beslutade 1992 att starta ett gemensamt europeiskt miljömärke EU Ecolabel, även känt som EU-Blomman. Kriterier utarbetas i en europeisk process där samtliga medlemsländer deltar. Det är sedan Miljömärkning Sverige som, efter en beredning i regeringskansliet, lägger den svenska rösten i den föreskrivande kommittén för EU Ecolabel.

Både Svanen och EU-Blomman är oberoende Typ 1-märkningar enligt den internationella standarden ISO 14024. Det betyder att vi har ett livscykelperspektiv och ett helhetsperspektiv när vi utarbetar kriterier och att vi ställer krav på de områden och de frågor som är mest betydande och relevanta. Vi har en oberoende utomstående organisation, den Nordiska Miljömärkningsnämnden, som beslutar i alla kriteriefrågor. I Sverige är det Miljömärkning Sverige som ansvarar för kriterieutveckling för Svanen och EU-Blommanmärkningarna och som genomför kontroller samt utfärdar licenser.

Vårt nordiska arbete

Föreningen Nordisk Miljömärkning samordnar de nordiska miljömärkningsorganisationernas gemensamma arbete med miljömärket Svanen och EU:s miljömärke. Det finns tre centrala processer: kriterieutveckling, licensiering samt marknad- och kommunikation. Dessa processer styrs av nordiska grupper med representanter från respektive nationell organisation. Grupperna arbetar med att utveckla nordiska kriterier för olika produktgrupper, licensieringsfrågor samt samordning av marknadskommunikation. Därtill finns ett gemensamt IT-arbete för digitalt stöd till verksamheten och dess kunder. Syftet är att effektivisera och utveckla miljömärkningen.

Den överordnade visionen för våra miljömärkningar är ett hållbart samhälle. När vi tar fram krav arbetar vi transparent. Vi konsulterar experter på området, frågar branschen om råd och tar in synpunkter från alla som är intresserade. På så sätt vill vi försäkra oss om att kraven blir så tuffa och bra som möjligt. Vi vill att varor och tjänster som märks med Svanen och EU-Blomman ska ligga i framkant i utvecklingen och vara de bästa valen ur både miljö-, hälso- och kvalitetssynpunkt. Vi arbetar med de områden där vi kan göra störst nytta, alltså med produkter där det går att göra stora miljövinster och där miljömärkning är rätt verktyg för att påverka utvecklingen.

” Med Svanen som en drivkraft är Norden en förebild för en hållbar livsstil.

Hållbarhetsstyrning

MILJÖMÄRKNING SVERIGES ÄGARE, staten, har upprättat en tydlig ägaranvisning som syftar till att vi ska bidra till en mer hållbar konsumtion genom våra två miljömärk-

ningar. Våra ägare och vår omvärld ser resultatet av vårt arbete som det primära området att sätta hållbarhetsmål för. Styrelsen för Miljömärkning Sverige har därför beslutat att följande tre övergripande hållbarhetsmål ska gälla för verksamhetsplanen 2017–2019. Vid tillsammans med ledningsgruppen har sedan brutit ner dessa hållbarhetsmål på en operativ aktivitetsnivå med tillhörande nyckeltal. Detta för att kunna mäta utfallet av aktiviteterna för att därmed säkerställa att styrelsens mål uppnås och att ägaranvisningen följs.

Människan

10 Våra intressenters nöjdhet/förtroende ska öka med 10 %

Affären

25 Det ska årligen säljas Svanen- och EU-Blommanmärkta varor på respektive från svenska marknaden för 25 MDSEK och Svanen och EU-Blommanmärkta tjänster ska generera en årlig licensintäkt om 25 MSEK

Planeten

50 Hälften av våra produktgrupper ska vara succéer: ha nöjda licensinnehavare som lyckas med försäljningen, skarpa miljökrav och bära sig själv ekonomiskt

Utgångsläge
2016

	2016	2017	2018	2019	Mål 2019
Människan (10)	-	0,1% ¹			10%
Affären (25/25)	22,8/21,2	22,5/25,3			25/25 ²
Planeten (50)	42%	42%			50%

¹ NKI (Nöjd-kund-index) ökade från 71 till 72. Konsumenternas förtroende minskade från 76 till 75. Ingen medarbetarenkät genomfördes 2017. Därav 0,1 % ökning av intressenters nöjdhet/förtroende 2017.

² Med anledning av att bolaget uppnådde målet för 2019 redan under 2017 har styrelsen beslutat att höja målet för 2019 till 30 MSEK.

Hej Sara!

Berätta om din nya roll på Miljömärkning Sverige.

Jag ser med glädje fram emot att axla ansvaret som hållbarhetsansvarig. När hela vår affärsidé är hållbarhet är det oerhört viktigt att vi själva agerar trovärdigt och hållbart. Vi vill, och ska leva, som vi lär. Och även om vi gör en hel del bra redan i dag, finns det fortfarande förbättringar att göra på kontoret, när vi reser och i våra inköp.

Samarbeten

Genom ett tätt samarbete med andra företag och tredjepartscertifieringar kan vi tillsammans bidra till ett mer hållbart samhälle.

Globala miljömärkningsnätverket

Vi är medlemmar i det globala miljömärkningsnätverket GEN. Syftet med GEN är att stärka samarbetet mellan Typ 1-märkningar genom ett mer frekvent informationsutbyte. Ett exempel på vår roll i detta är att vi bidragit till Turkiets lansering av en egen miljömärkning. Tillsammans med Naturskyddsföreningen och TCO anordnades även en konferens i Stockholm med totalt 45 representanter från miljömärkningar världen över. I samband med konferensen presenterades de första Svanenmärkta fonderna.

Modern upphandling

Det finns ett ökat behov av moderna och mer hållbara rutiner vid offentliga upphandlingar. Därför uppmanar #ModUpp2020 beslutsfattare och inköpare inom of-

fentlig sektor att använda tredjepartscertifieringar med syftet att öka miljömässigt och socialt ansvar. Målet är att 50 % av alla upphandlade produkter inom offentlig sektor ska vara märkta med miljö- och sociala hållbarhetsmärkningar år 2020. Vi och våra samarbetsorganisationer vill således att den offentliga sektorn ställer om till en modern och mer hållbar upphandlingsmodell som hanterar skattemedel med ansvar för miljö och sociala förhållanden.

Svanens inköpsnätverk

Genom vårt inköpsnätverk samarbetar vi med alla företag som vill utvecklas inom hållbarhet och det är vår viktigaste kanal för att skapa efterfrågan på B2B-marknaden för miljömärkta varor och tjänster. Syftet med inköpsnätverket är att öka försäljningen hos våra licensinnehavare samtidigt som det ger nätverksmedlemmarna möjlighet att göra mer hållbara affärer med varandra. Nätverket stimulerar företag att införa en miljö- och inköspolicy där inköp av miljömärkta produkter står i centrum samt att underlättar affärskontakten mellan nätverksmedlemmarna. I dag är 240 företag med i nätverket och under året anordnades fyra nätverksträffar.

Mars, Stockholm – Hållbar leverantörsledning

Maj, Stockholm – Cirkulär ekonomi

December, Göteborg – Det hållbara kontoret

December, Stockholm – Det hållbara kontoret

#ModUpp2020

Vi uppmanar stat, kommuner och landsting att anta vår utmaning för en Modern Upphandling.

Våra intressenter

VÅRA VIKTIGASTE INTRESSENTER är våra ägare, medarbetare, kunder, konsumenter och Svenska Miljömärkningsnämnden. Myndigheter, leverantörer och miljö- och ideella organisationer har även de en stor påverkan på vår verksamhet. Tabellen nedan beskriver den dialog vi för med våra intressenter samt de fokusområden vi diskuterar. Vi för en kontinuerlig dialog med våra intressenter om kriterieutvecklingen – bland annat genom öppna remisser. Vidare bjuder vi ofta in till referensmöten med syftet att skapa en dialog med våra intressenter.

Med hjälp av våra intressenter kan vi effektivt och offensivt välja rätt produktgrupper, utveckla progressiva kriterier och marknadsföra dem, kontrollera licensansökningar samt informera konsumenter och offentliga inköpare. Därmed kan vi erbjuda en trovärdig miljömärkning som bästa redskap för miljöanpassade produktval så att vi tillsammans kan rädda världen lite grann varje dag.

Intressent	Fokusområden	Dialogmetod
Ägare	<ul style="list-style-type: none"> • Ett nordiskt integrerat och strategiskt hållbarhetsarbete med utveckling av miljömärkningskriterier • Långsiktig lönsamhet för bolaget och våra kunder 	<ul style="list-style-type: none"> • Bolagsstämma • Årlig styrelseuppföljning av styrning, risker och möjligheter • Deltagande i regeringens samrådsgrupp för att främja svenska företags arbete med hållbarhet
Styrelsen och nämnden	<ul style="list-style-type: none"> • Utveckling av kriterier • Långsiktiga strategier för medarbetare och kunder • Miljöaspekter • Nordiskt kriteriearbete • Verksamhetsplaner • Marknadsundersökningar • Policystyrning 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrelsemöten (4-6 per år) • Regelbundna VD-rapporter • Nämndsmöten (3-4 per år) • Remissutskick
Medarbetare	<ul style="list-style-type: none"> • Möjlighet till kompetens- och karriärutveckling • Gott ledarskap • Bra arbetsmiljö • Mångfald och jämställdhet • Policy • Trovärdighet 	<ul style="list-style-type: none"> • Medarbetarundersökning • Utvecklings- och medarbetarsamtal • Veckovisa personalmöten • Verksamhetsplanering • Seminarium • Svenska och nordiska samordningsmöten
Kunder	<ul style="list-style-type: none"> • Kriterier • Lönsamhet och miljöarbete • Marknadsföring och kommunikation • #ModUpp2020 	<ul style="list-style-type: none"> • Kundundersökning • Kundbesök • Revidering av kriterier och omprövning av licenser • Nyhetsbrev • Marknadskampanjer • Inköpsnätverket
Konsumenter B2C	<ul style="list-style-type: none"> • Hållbar livsstil • Kunskap om Typ1-märkningar • Trovärdighet 	<ul style="list-style-type: none"> • Sociala medier och information på hemsidan • Marknadsföring och kampanjer • Seminarier och evenemang
Konsumenter B2B/B2G	<ul style="list-style-type: none"> • #ModUpp2020 • Kunskap om Typ1-märkningar • Hållbara inköp 	<ul style="list-style-type: none"> • Inköpsnätverket • Svar på remisser • Seminarier och evenemang
Myndigheter	<ul style="list-style-type: none"> • Miljö- och kvalitetsledning • Utveckling av kriterier • Stöd för hållbara inköp 	<ul style="list-style-type: none"> • Svar på remisser • Seminarier och webinarium • Möten med myndigheter, forskare och politiker • Nätverk för hållbara inköp och råd vid offentlig upphandling
Leverantörer	<ul style="list-style-type: none"> • Ansvarsfulla inköp • Svanens miljöplattform • Klimatpåverkan 	<ul style="list-style-type: none"> • Inköspolicy • Utbildningar i miljöfrågor • Leverantörskontakter
Miljö- och ideella organisationer	<ul style="list-style-type: none"> • Miljöaspekter • Livscykelperspektiv • Marknadskommunikation om miljöfrågor och miljömärken 	<ul style="list-style-type: none"> • Kriterier och remisser • Nyhetsbrev • Seminarier och webinarium

Agenda 2030

FN:S 17 GLOBALA MÅL

DE GLOBALA MÅLEN antogs av världens stats- och regeringschefer vid FN:s toppmöte 2015 och är en agenda för en fredlig och hållbar utveckling som sträcker sig fram till år 2030. De är en uppsättning mål för att bekämpa fattigdom, minska ojämlikheter och orättvisor, främja fred och rättvisa, lösa klimatkrisen och vända den negativa utvecklingen på andra miljöområden.

VARJE MÅL HAR särskilda delmål under de kommande femton åren. För att målen ska nås måste alla samhällsaktörer bidra: regeringar, den privata sektorn och det civila samhället. Vårt syfte är att bidra till en mer hållbar konsumtion och att ställa krav på våra licensinnehavares produktion. Därför blir mål nummer 12, *Hållbar konsumtion och produktion*, ytterst väsentlig för oss. Tredjepartscertifieringar för miljö och social

hållbarhet är ett effektivt verktyg för företag att möta målen i Agenda 2030 vid inköp och upphandling och ett sätt att vägleda konsumenter att göra rätt val.

ÄVEN OM MÅLET om en hållbar konsumtion och produktion är vårt huvudmål bidrar våra kriterier till flera andra av de globala målen för en hållbar utveckling. Miljömärkta varor och tjänster bidrar till: hälsa och välbefinnande (mål 3), rent vatten och sanitet (mål 6), hållbar energi för alla (mål 7), anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (mål 8), hållbar industri, innovationer och infrastruktur (mål 9), hållbara städer och samhällen (mål 11), bekämpa klimatförändringen (mål 13), hav och marina resurser (mål 14), ekosystem och biologisk mångfald (mål 15) samt genomförande och globalt partnerskap (mål 17).

Väsentlighets- analys

FÖR ATT IDENTIFIERA vilka väsentliga fokusområden som ska ligga till grund för vårt hållbarhetsarbete tar vi varje år fram en väsentlighetsanalys. Detta för att långsiktig och trovärdigt kunna erbjuda miljö som konkurrensmedel och bidra till en mer hållbar konsumtion. Väsentlighetsanalysen gjordes första gången 2013 och revideras varje år. I år är väsentlighetsanalysen framtagen genom en analys av våra intressenters förväntningar och de strategiska riskområden som ledningsgruppen har identifierat genom en omvärldsanalys. Till detta har även FN:s globala mål spelat en viktig roll då de globala målen kommer att ha en framtida påverkan på oss som organisation och på samhället i stort. Resultatet av vår kartläggning är nio fokusområden som ses som de mest väsentliga för Miljömärkning Sverige och våra intressenter under 2017, vilket också har präglat vårt hållbarhetsarbete under året.

2016 års väsentlighetsanalys fokuserade på våra medarbetares välmående, vår relation till våra licensinnehavare samt hur konsumenterna uppfattar våra miljömärkningar. I år har detta kompletterats med väsentliga aspekter som fokuserar på vår direkta och indirekta miljöpåverkan, produktutveckling, ekonomiskt ansvar, våra märkningars sociala krav samt digitalisering. I följande avsnitt redogör vi för dessa fokusområden och hur de hanteras i vår verksamhet, exempelvis genom

polycystyrning. Vår organisation styrs av värderingar men också till stor del av policyer och därför lägger vi stor vikt på att ständigt utveckla dessa. Våra policyer fyller en viktig funktion när det kommer till att hantera vår organisations strategiska risker, utmaningar och intressentrelationer.

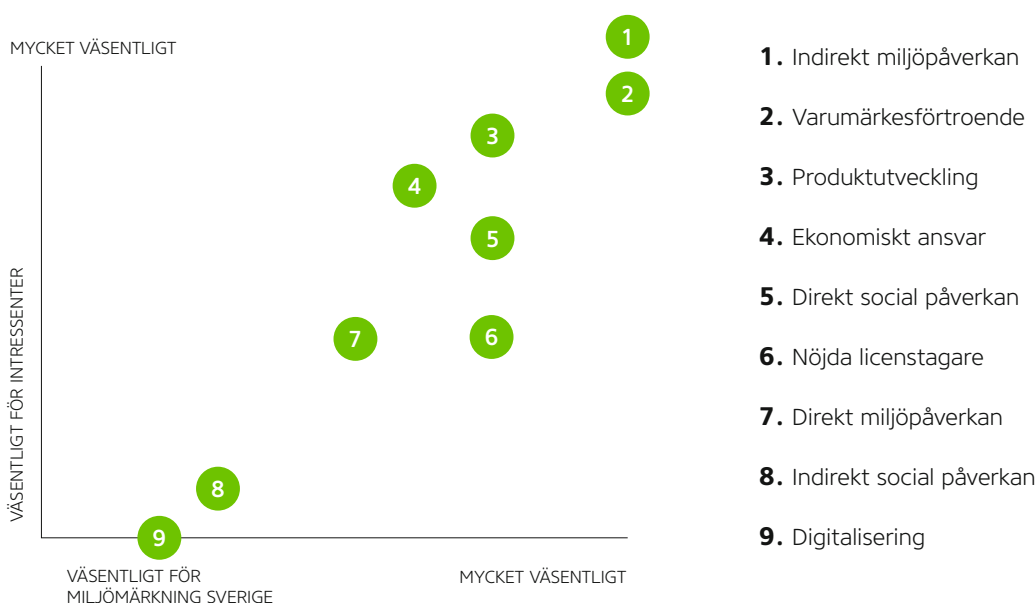
Våra värdeord

Trovärdig: Vi är den officiella nordiska miljömärkningen, en oberoende tredjepart. Vi arbetar utifrån helhetsbedömningar och livscykelperspektiv; vi har hög kunskap i alla funktioner, är noggranna och transparenta.

Målinriktad: Vi är proaktiva, drivande och beslutsamma. Vi är resultatutriktade och modiga. Vi vågar gå före och utmana för att skapa resultat.

Tydlig: Vi är tydliga i hela vår verksamhet: kriterieutveckling, licensiering och kommunikation. Vi anstränger oss för att göra det komplexa enkelt.

Dessa värderingar styr vårt dagliga arbete inom både den nordiska miljömärkningens organisation och Miljömärkning Sverige AB. Den arbetskultur som bolaget strävar efter kan definiera vår "personlighet".

Utdrag ur Hållbarhetspolicy

Vår kärnverksamhet innebär att med miljömärkning som redskap bidra till hållbar konsumtion och produktion. Därför utgör våra kriterier och till dem kopplade miljömärkningslicenser vår viktigaste miljöaspekt. Vi strävar efter att utveckla och genomföra vår märkning så att vi lämnar största möjliga bidrag till visionen om ett hållbart samhälle.

1. Indirekt miljöpåverkan

VÅRT VIKTIGASTE MILJÖARBETE är vår kärnverksamhet, det vill säga den indirekta påverkan vi har på miljön genom våra märkningar. Genom att våra licensinnehavare följer våra miljökrav och utvecklar sina produkter efter våra kriterier minskar deras miljöpåverkan, och därmed ökar vår miljönytta. Riktlinjer för vår kärnverksamhet finns i vår hållbarhetspolicy. Genom att tillämpa vår hållbarhetspolicy i vår dagliga verksamhet säkerställer vi att vi arbetar med ständiga förbättringar och utvecklar våra miljömärkningar till effektiva redskap för hållbara val.

Produktgrupper för miljömärkning väljs utifrån tre perspektiv: relevans, potential och styrbarhet. Det betyder att vi, med livscykelperspektiv, undersöker vilka miljöfrågor som är kopplade till produkten och hur betydande dessa frågor är. Vi undersöker vidare vilken potential det finns för förbättringar och om miljömärkningskrav kan påverka valet av produkter och deras utveckling och vilken styrbarhet det finns för att ställa krav. För oss är det viktigt att välja de områden där miljömärkning som styrmedel har störst potential samt välja de produkter som används i stor mängd och av många människor.

Vi bedömer som sagt produktens miljöpåverkan under hela livscykeln – från råvara till avfall. Miljömärkningens miljöplattform gäller i alla nordiska länder och är grunden till hur Nordisk Miljömärkning bedömer produkters miljöpåverkan. Generellt går vi igenom följande miljöparametrar vid en livscykelanalys: energianvändning och klimatpåverkan, kemikalier, resursanvändning och avfall samt biologisk mångfald.

Energianvändning och klimatpåverkan

Att bromsa växthuseffekten är en av vår tids största globala utmaningar och därför är energianvändning, förnybara energikällor och klimatpåverkan några av de mest prioriterade områdena i våra kriterier.

Kemikalier

Miljöplattformen bygger på försiktighetsprincipen. Det innebär att Nordisk Miljömärkning kan välja att utesluta eller begränsa ämnen som misstänks ha oönskade egenskaper, trots att dessa varken är faroklassificerade eller medtagna på någon myndighetsreglerad lista.

Resursanvändning och avfall

Den ökade konsumtionen tär kraftigt på jorden resurser och genererar mer och mer avfall. Kriterierna för Svanen- och EU-Blommanmärkningarna verkar för en långsiktigt hållbar råvaruproduktion där basen är förnybara råvaror som kan återskapas i naturen och i cirkulära materialflöden. Vi ställer även krav på att produkter märkta med våra miljömärkningar ska vara av hög kvalitet och ha en lång livslängd, vilket i sig är resurseffektivt. Miljömärkta produkter ska vara lika bra som andra men bättre för miljön.

Biologisk mångfald

Det sätt på vilket vi i dag nyttjar naturens resurser är ett allvarligt hot mot den mångfald av livsmiljöer och rikedom av olika växt- och djurarter som finns. Vår miljömärkning strävar efter ett råvaruuttag i balans med tillväxten och stödjer sig så långt det är möjligt på erkända certifieringsordningar för skogsbruk och andra grödor.

Vi ställer olika krav på olika produkter och kraven skärps kontinuerligt, ungefär vart femte år. Det betyder att alla företag med en märkningslicens behöver pröva sina produkter på nytt mot de nya kraven för att få behålla märkningen. På så vis skapar vi en kontinuerlig process mot bättre och mer miljöanpassade varor och tjänster på

marknaden. Vi driver en stegvis omställning till ett hållbart samhälle genom att successivt skärpa våra krav.

Hur kan vi kvantifiera den indirekta miljönyttan av miljömärkningen? Någon generell beräkning av exempelvis minskade utsläpp av klimatpåverkande gaser eller miljöfarliga ämnen i licensinnehavarnas varu- eller tjänstereproduktion tack vare miljömärkningen finns inte i dag. I stället mäter vi den indirekta miljönyttan baserat på licensintäkterna som reflekterar konsumenternas val av miljömärkta varor och tjänster. Genom miljömärkningarna styr vi mot en framtid där vi kan tillgodose dagens behov utan att kompromissa med framtida generationers möjlighet att tillgodose sina.

Ett av våra tre övergripande hållbarhetsmål, *Planeten*, är att säkerställa att hälften av våra produktgrupper är succéer år 2019. För att en produktgrupp ska definieras som succé ska den ha nöjda licensinnehavare som lyckas med försäljningen, skarpa miljökrav och bära sig själv ekonomiskt.

För att snabbare lyckas öka antalet produktgrupper som är succéer har vi startat ReInvent, ett gemensamt nordiskt innovationsprojekt för snabbare produktutveckling, bredare intressentdialog och effektivare licensiering.

Hur viktig är Svanen för det allmänna arbetet för en bättre miljö?

63%³ säger Ja, den är viktig!

	2016	2017	Mål 2019
Andel produktgrupper som anses ha nöjda licensinnehavare som lyckas med försäljningen, skarpa miljökrav och bära sig själv ekonomiskt"	42%	42%	50 %

³ Andel som svarat Viktig eller Mycket viktig (svar 7–9) på en skala 1–9 enligt en opinionsundersökning i juni 2016, där 1 000 intervjuer genomfördes över hela landet i åldrarna 15–89 år.

JCDecaux

Det börjar bli bråttom
att minska människans
miljötryck på jorden.

Att välja Svanenmärkt
är ett enkelt sätt att
rädda världen lite
grann varje dag.

#räddavärlden | svanen.se

2. Varumärkesförtroende

DET HAR ALDRIG varit viktigare än nu att få människor och företag att arbeta och engagera sig i klimat- och miljöutmaningar. Den biologiska mångfalden hotas och våra ekologiska fotavtryck är inte hållbara. Om alla i världen levde som vi i de industrialiserade länderna skulle det behövas 4,2 jordklot. Svanen har i 26 år hjälpt konsumenterna att välja rätt. Nästa steg är att engagera ännu fler människor till en hållbar livsstil genom att stärka förtroendet för våra miljömärkningar.

Starka varumärken skapas genom konsekvens och tydlighet. De har ett attraktivt erbjudande och de håller vad de lovar. Svanen och EU-Blomman är världsledande miljömärkningar med hög kännedom och trovärdighet. Genom att använda våra miljömärkningar i sin marknadsföring stärker våra licensinnehavare sina varumärken och kan få en konkurrensfördel på marknaden genom att på ett trovärdigt sätt visa att de arbetar för ett hållbart samhälle. För oss är det viktigt att våra licensinnehavare får ut största möjliga effekt av sina märkningar och att våra varumärken byggs gemensamt och lika i våra nordiska respektive EU-länder. Med den allt större uppmärksamheten kring miljö- och klimatfrågor ökar värdet av miljömärkta produkter.

För att kunna vara en oberoende tredjepartscertifiering och fortsätta erbjuda miljö som konkurrensmedel,

är vår viktigaste valuta – men också vår största risk – just trovärdighet. Det är viktigt att våra märkningar vägleder konsumenterna och ger effekt på marknaden genom en minskad miljöpåverkan. Därför är varumärkeskännedom så viktig i kombination med varumärkestrovärdighet för att företag ska vilja märka sina produkter med våra miljömärkningar.

Vartannat år genomförs en undersökning bland nordiska konsumenterna för att kartlägga kännedom, preferenser och kunskap om Svanen, EU-Blomman och andra miljömärkningar. Svanens varumärkeskännedom är fortfarande mycket hög samtidigt som siffrorna för EU-Blomman har ökat. I konsumentundersökningar kan vi se att Svanen är en väletablerad märkning som många har stort förtroende för. Vår utmaning är att tydliggöra vad vi står för, värdet för konsumenten och ett behov av att modernisera varumärket.

Utifrån framtidens produktions- och konsumtionsmönster samt informationsbehov strävar vi efter att utveckla Svanen till framtidens varumärke och miljömärkningskoncept. Detta för att hjälpa konsumenterna att välja rätt och bidra till att Norden blir en förebild för hållbar livsstil. För att möta framtidens utmaningar har Miljömärkning Sverige rekryterat Christian Quarles som ny marknads- och kommunikationschef.

Miljömärkning Sverige finns på sociala medier

Facebook
@MiljömärkningenSvanen

Instagram
@svanenmarkt

Twitter
@svanen

LinkedIn
@MiljömärkningSverige

Youtube
@svanenmarkt

Hej Christian!

Vad har varit din primära uppgift under året?

Att utveckla en ny marknads- och kommunikationsavdelning med nya roller, uppgifter, arbetsmetoder och hur vårt arbete i högre grad ska integreras med andra avdelningar på företaget. Detta tillsammans med ett omfattande och nära samarbete med mina nordiska kollegor där vi utvecklat en ny nordisk varumärkesstrategi.

Vad innebär den nya varumärkesstrategin?

Att alla nordiska länder kommunicerar varumärket Svanen på samma sätt, gemensamma målgruppsdefinitioner, varumärkesposition och -löfte samt en gemensam modell för produktutveckling.

Hur kommer strategin att påverka varumärket och intressenterna?

Långsiktigt ska vi utveckla varumärket till att bli mer emotionellt där vi, utöver att vi guidar konsumenter till hållbara produkter och tjänster, också ska inspirera till en hållbar livsstil. Kommunikationen kommer bli mer målgruppsinriktad med uppgiften att i högre grad engagera och involvera våra intressenter. Vi ska även ha stort fokus på digital kommunikation.

Sverige	2015	2017
Andel konsumenter som känner igen Svanen	96%	96%
Andel konsumenter som känner igen EU-Blomman	27%	37%
Andel konsumenter som har förtroende för att en vara som är märkt med Svanen är ett bra val för miljön	76%	75%

3. Produktutveckling

FÖR ATT SVANEN och EU-Blomman ska vara moderna, relevanta och trovärdiga miljömärkningar krävs det att vi kontinuerligt utvecklar kriterier för helt nya produktgrupper samtidigt som vi reviderar våra befintliga kriterier. Miljömärkningens fokus är att ta fram relevanta kriterier med livscykelerspektiv och helhetssyn som hjälper företag att kommunicera sitt miljöarbete och konsumenter och inköpare att välja rätt. Vi väljer produktgrupper där vi kan göra god miljönytta och där behovet av en märkning för att guida konsument och inköpare är stor.

Svanen

För att driva detta arbete har Nordisk Miljömärkning en produktutvecklingsorganisation. I varje land finns en nationell kriteriechef och produktgruppsansvariga som rapporterar till en nordisk produktutvecklingschef som i sin tur rapporterar till den nordiska miljömärkningsnämnden. I varje nordiskt land finns också en nationell miljömärkningsnämnd som ansvarar för det

egna landets ställningstagande i frågor som rör kriterier och nya produktgrupper. Det är sedan den gemensamma nordiska miljömärkningsnämnden som fattar det slutliga beslutet. Kriterier utvecklas och revideras i en öppen process där förslagen är på en bred remiss innan beslut fattas. Under 2017 fanns Svanenmärkningen inom drygt 60 produktområden som omfattar både varor och tjänster.

EU-Blomman

EU-Blommans utvecklingsprogram styrs av EU-kommissionen som efter samråd med den Europeiska Miljömärkningsnämnden (EUEB) ger uppdrag åt kommissionens Joint Research Center (JRC) att utveckla ett kriterieförslag. Miljömärkning Sverige deltar med expertis och vår EU-Blommankoordinator och vår kriteriechef behandlar förslaget innan det går till Svenska Miljömärkningsnämnden och miljö- och energidepartementet för ett svenskt ställningstagande.

Så tas kriterier fram för våra miljömärkningar

1. Förstudie och kriterieförslag utarbetas av en nordisk respektive europeisk projektgrupp.
2. Förslaget skickas ut på remiss och omarbetas utifrån inkomna synpunkter.
3. Nationell nämnd tar ställning. Nämnden består av representanter från näringsliv, konsumentorganisationer, myndigheter och miljöorganisationer.
4. För Svanen tas slutligt beslut i den nordiska miljömärkningsnämnden som består av ordföranden från varje nationell nämnd.
5. EU-Blommans kriterier beslutas av Kommissionen efter omröstning av EU:s medlemsländer.
6. Kraven höjs kontinuerligt. När kriterierna funnits några år startat Nordisk Miljömärkning en utvärdering av dem och därefter påbörjas en revidering av kraven.

SVANEN OCH EU-BLOMMAN är typ 1-märkningar och följer ISO-standard 14024. Det innebär bland annat att ständiga förbättringar finns inbyggda i miljömärkningen genom att kriterierna regelbundet revideras och stegvis stramas åt med målet att bidra till en hållbar konsumtion. Annars finns en risk att våra krav blir förlegade och för enkla att uppnå. Vi måste också beakta risken för "burden shift" vilket innebär att ett miljöproblem åtgärdas medan ett annat uppstår på ett annat ställe inom samma produktion. Därför arbetar vi alltid med en helhetssyn och ett livscykelperspektiv. Genom att vi arbetar med våra intressenter i en kontinuerlig dialog och genom att vi har en gedigen och öppen remissprocess minimerar vi dessa risker.

Ledamöter i Svenska Miljömärkningsnämnden

Anders Finnson, Svenskt Vatten
Ann Christiansson, Svensk Handel
Anna Melvås, Svenskt Näringsliv
Anne Karlsson, Sveriges Kommuner och Landsting
Alexandra Bergling, Konsumentverket
Carlos Lopes, Energimyndigheten
Christina Lindbäck, Miljömärkning Sverige
Erik Gravenfors, Kemikalieinspektionen
Eva Eiderström, Naturskyddsföreningen
Henry Kenamets, Jordens Vänner
Jens Henriksson, Sveriges Konsumenter

Kriterieutveckling 2017

Märke Pågående ny kriterieutveckling

Förpackningar för flytande livsmedel

Skidvalla

Märke Reviderade/beslutade kriterier

Fonder

Renovering

Babyprodukter med textil

Engångsartiklar i kontakt med mat

Fasta bränslen och upptändningsprodukter

Flytande och gasformiga bränslen

Kriteriemodul för fristående restauranger som kommer att ingå i kriterier för Hotell, restaurang och konferens

Rengöringsmedel för livsmedelsindustrin

Städtjänster inomhus

Tvättmedel för industriellt och institutionellt bruk

Giltiga kriterier

Svanen

Babyprodukter med textil

Ny! **Fonder**

Renovering

Alternativ kemtvätt
 Avloppsfria toalettsystem
 Bil- och båtvårdsprodukter
 Bygg- och fasadskivor
 Dagligvarubutiker
 Datorer
 Digital fotoframkallning
 Engångsartiklar i kontakt med mat
 Engångsbatterier
 Engångsprodukter för medicinskt bruk
 Fasta bränslen och upptändningsprodukter
 Fetttäta papper
 Flytande och gasformiga bränslen
 Fordonstvättar
 Fönster och ytterdörrar
 Golv
 Halkbekämpningsmedel
 Handdiskmedel

Hotell, restaurang och konferens
 Hygienprodukter
 Hållbart/beständigt trä för utomhusbruk
 Industriella rengörings- och avfettningemedel
 Inomhusmålarfärg och -lack
 Kaffetjänster
 Kemiska byggprodukter
 Kompostbehållare
 Kontors- och hobbyartiklar
 Kontorsmaskiner
 Kopierings- och tryckpapper
 Kosmetiska produkter
 Leksaker
 Ljus
 Maskindiskmedel för professionellt bruk
 Maskindiskmedel och spolglans
 Maskiner för park och trädgård
 Mjukpapper
 Möbler och inredning
 Pannor för fasta biobränslen

Rengöringsmedel
 Rengöringsmedel för livsmedelsindustrin
 Slutna eldstäder
 Småhus, flerbostadshus och byggnader för skolor och förskolor
 Städprodukter med mikrofiber
 Städtjänster
 Textilier, skinn och läder
 Textilservice
 Textiltvättmedel för professionellt bruk
 Textiltvättmedel och fläckborttagningsmedel
 Tonerkassetter
 Tryckerier, trycksaker, kuvert och andra förädlade pappersprodukter
 TV och projektorer
 Uppladdningsbara batterier
 Utemöbler och lekredskap
 Vitvaror
 Värmepumpar

EU-Blomman

Ny! **Städtjänster inomhus**

Absorberande hygienprodukter
 Allrengöringsmedel och sanitetsrengöringsmedel
 Bildåtergivningsutrustning
 Eldrivna eller gasdrivna värmepumpar och gasdrivna absorptionsvärmepumpar
 Färger och lacker för inomhusbruk och utomhusbruk
 Golvbeläggningar av trä
 Handdiskmedel
 Hårda golvbeläggningar
 Konverterade pappersprodukter

Kopieringspapper och grafiskt papper
 Kosmetiska produkter som sköljs bort
 Madrasser
 Maskindiskmedel
 Maskindiskmedel för industriellt och institutionellt bruk
 Mjukpapper
 Möbler
 Odlingssubstrat, jordförbättringsmedel och marktäckningsmaterial
 Sanitetsarmaturer
 Skodon

Smörjmedel
 Textilprodukter
 Tidningspapper
 Trycksaker
 Turistlogi, campingplats- och logitjänster
 TV-apparater
 Tvättmedel
 Tvättmedel för industriellt och institutionellt bruk
 Vattentoaletter och urinaler
 Vattenvärmare

4. Ekonomiskt ansvar

MILJÖMÄRKNING SVERIGE FÖLJER svensk kod för bolagsstyrning som är en del av ramverket för vår förvaltning. Syftet med koden är bland annat att skapa förutsättningar för utövandet av en aktiv och ansvarsfull roll i enlighet med statens ägarpolicy, en väl avvägd balans mellan ägare, styrelse och ledningsgrupp samt att skapa största möjliga öppenhet och samverkan mellan ägare, målgrupper, kunder och samhället i övrigt.

Vi ägs av staten, har ingen extern finansiering och inte heller något ekonomiskt vinstsyfte. Vi finansieras delvis av ett statligt bidrag och delvis av licensintäkter från våra miljömärkningar. Det statliga bidraget utgör ca 7 procent av våra totala affärsintäkter men är trots detta i allra högsta grad väsentligt för oss ur ett förtroendeperspektiv. Det visar att vi kan ställa högre krav på industrin utan att enbart vara beroende av vår försäljning. De resterande 93 procenten av våra affärsintäkter kommer från våra kunder som söker och erhåller våra licenser. Vi tar betalt för handläggningen i form av en ansökningsavgift samt en licensieringsavgift. Licensavgiftens storlek står i relation till omsättning av produkten som certifierats.

Vår affärsidé bygger på att stötta företag som erbjuder mer hållbara produkter att få marknadsmässig och ekonomisk fördel av det. Miljömärkning Sverige handlägger svenska kunder och kunder utanför Norden som främst ska marknadsföra sina produkter i Sverige. Kunder från andra länder hanteras av respektive nationell miljömärkningsorganisation. Vi tar ut en licensavgift för de internationella kunder som säljer sina miljömärkta produkter i Sverige, baserat på en viss andel av omsättningen.

Året har präglats av en kraftig tillväxt som visar på hur miljö växer som konkurrensmedel och på positionering av varumärken. Flera omvärldsfaktorer påverkar konsumenters ökade kunskap och engagemang i hållbarhetsfrågor, vilket visar sig i vår ekonomiska tillväxt.

Vår ekonomiska stabilitet och därmed vårt bidrag till fler miljömärkta varor och tjänster på marknaden är kvittot på vår kapacitet att driva konsumtionen i en mer hållbar riktning. Därför mäter vi hur stor den årliga svenska försäljningen av Svanen- och EU-Blommanmärkta varor är samt vår årliga licensintäkt från Svanen- och EU-Blommanmärkta tjänster.

För att uppnå vårt hållbarhetsmål *Affären* år 2019 har vi ökat vårt samarbete och utvecklat vårt koncept för den offentliga sektorn. Vi ökar kunskapen hos upphandlare och leverantörer om möjligheterna och betydelsen av att välja miljömärkt. Vårt inköpsnätverk spelar en stor roll i detta. Vi samarbetar och koordinerar även det nordiska säljarbetet för bättre effektivitet och resultat, samt säkrar uppfattningen hos nordiska nyckelkunder att Svanen är ett nordiskt system.

Mutor och korruption

Vårt ekonomiska ansvar innefattar även att vi driver vår verksamhet på ett affärsetiskt och regelrätt sätt. Därför är det viktigt för oss att ha tydliga riktlinjer för att hantera risker kopplade till mutor och korruption. Vi undviker att ha affärsmässiga relationer till företag eller personer som står oss nära privat. Vi ska inte erbjuda personliga fördelar till medarbetare på andra organisationer och inte heller ta emot personliga fördelar från andra organisationer. Det är omvärldens eventuella bedömning att vi blivit otillbörligt påverkade av muta eller jävsituation som ska styra vårt beteende. Det är först när det står utom allt tvivel att så inte är fallet som vi kan ta emot varor, tjänster och ersättning.

I vår antikorrupsionspolicy framgår det att vi inte ger eller tar emot gåvor från såväl kunder som leverantörer. Alla erbjudanden och händelser ska rapporteras till närmaste chef. Vägledning för anmälning av oegentligheter finns i vår visselblåsarpolicy så att våra medarbetare enkelt och anonymt har möjlighet att slå larm om eventuella allvarliga missförhållanden i verksamheten. Under året har en genomgång av dessa riktlinjer ägt rum för alla medarbetare och de ingår även i introduktionen för nyanställda. Inga fall av oegentligheter har uppkommit under året, och inte heller under föregående år.

Utdrag ur Antikorruptionspolicyn

Vår trovärdighet är vårt viktigaste kapital. Det är därför viktigt att vi uppfattas som oberoende, rättvisa, stringenta och alltid sätter miljövinsten, som kommer genom licenser, i första rummet. För våra kunder är våra miljömärken en konkurrensfördel. De har därför rätt att kräva lika behandling hos oss. Därför är det vår målsättning och vårt krav att ingen på Miljömärkning Sverige ska kunna misstänkas för att på grund av mutor eller personliga fördelar särbehandla omvärlden. Det gäller också vid inköp av varor och tjänster för att säkerställa högsta kostnadseffektivitet. Vi ska inte heller erbjuda personliga fördelar till medarbetare på andra organisationer.

Utdrag ur Visselblåsarpolicyen

Vid missförhållanden i vår verksamhet ska våra medarbetare kunna slå larm. För att underlätta för den som avser att slå larm erbjuder vi följande särskilda visselblåsarfunktioner:

- Kontakta chef, HR eller vd
- Skicka mail, eller post utan avsändare om man önskar vara anonym, till Bolagsstyrelsens ordförande eller vice ordförande.
- Kontakta ett skyddsombud inom ramen för dennes uppgifter eller vända sig till sin arbetstagarorganisation.

Varor	2015	2016	2017	Mål 2019
Försäljning av varor på den svenska marknaden märkta med Svanen eller EU-Blomman (mdkr)	21,81	22,76	22,53 ⁴	25

Tjänster	2015	2016	2017	Mål 2019
Årlig licensintäkt från tjänster märkta med Svanen eller EU-Blomman (mkr)	20,38	21,20	25,29	25

⁴ Uppgifterna som rapporteras för 2017 är beräknade baserat på utfall av omsättning för 2016.

5. Direkt social påverkan

ATT VÅRA MEDARBETARE har en god hälsa och känner sig engagerade på en arbetsplats där man värdesätter varandras olikheter är grundläggande för Miljömärkning Sveriges utveckling och framgång. Därför är risken att inte ha medarbetare som trivs på jobbet, väsentlig för oss. Vi kan inte bidra till ett mer hållbart samhälle om vi inte har medarbetare som mår bra. I vår policy för arbetsmiljöfrågor, kompetensutveckling, mångfald och kränkande särbehandling har vi identifierat de riktlinjer som krävs för att säkerställa en hållbar arbetsplats.

Vi har sedan drygt ett år tillbaka haft ett större fokus på personalens fysiska och psykiska välmående. Vi anser att det är företagets ansvar att se till att våra medarbetare trivs med sin arbetssituation och kan balansera den med sitt övriga liv. Därför har vi sett över hur vi kan förbättra våra arbetsätt och identifiera åtgärder som förebygger såväl som åtgärdar ohälsa. Detta är ett pågående arbete genom ständiga diskussioner i ledningsgruppen. På grund av synpunkter gällande vår organisationsstruktur från tidigare år har vi i år genomfört en omorganisering i syfte att minska antalet medarbetare som respektive chef ansvarar för.

Årligen får våra medarbetare fylla i en hälsoenkät som i år resulterade i tre kortare föreläsningstillfällen som handlade om kost, återhämtning och träning – tre områden som lyfts fram som problematiska. Under året har vi även börjat med pausgympa. Två gånger i veckan bjuder vi in en personlig tränare som fokuserar på de kroppsdelar som vanligtvis belastas vid kontorsjobb.

Kompetensutveckling

Kompetensutveckling är en viktig framgångsfaktor för att attrahera, behålla och utveckla våra medarbetare. Det främjar även en positiv arbetsmiljö, trivsel och företagskultur. Våra medarbetare får regelbunden utvärdering av sin prestation och karriärutveckling. I samband med det årliga medarbetarsamtalet tas en utvecklings-

plan fram där chef och medarbetare är överens om vilket behov av kompetensutveckling som föreligger samt en handlingsplan som innehåller kompetenshöjande aktiviteter. Kompetensutvecklingsmålen skrivs in i vårt kompetensutvecklingssystem och följs löpande upp i samband med målavstämningar.

Mångfald

Mångfald och jämställdhet är viktiga inslag i Miljömärkning Sveriges arbete för att vårt företag ska lyckas väl med vårt uppdrag att nå ut med miljömärkning till alla målgrupper i samhället. Att ha personal med olika bakgrund är därför en viktig förutsättning som berikar och breddar företagets möjligheter. Därför ska ett mångfalds- och jämställdhetsperspektiv genomsyra all vår verksamhet. Arbetet med mångfald och jämställdhet ska vara synligt och överskådligt för alla anställda via arbetet med vår årliga lönekartläggning och jämställdhetsplan. Efterlevnad av denna policy ska regelbundet följas upp i ledningsgruppen, genom medarbetarsamtal och regelbundna mätningar av personalens tillfredsställelse.

En genomgång av policyn gjordes på ett personalmöte under hösten tillsammans med ett grupparbete med fokus på hur vi ser till att alla trivs och blir sedda på arbetet. Tillsammans med våra fackföreningsrepresentanter har vi gått igenom årets jämställdhetsplan och lönekartläggning och kunnat konstatera att inga justeringar är nödvändiga för året. Under året har vi deltagit i projektet Jobbsprånget för att ta in nya och unga svenskar på praktik och därmed öka mångfalden på arbetsplatsen.

Icke-diskriminering

För att främja en hållbar arbetsplats behöver vi säkerställa att ingen känner sig diskriminerad på jobbet. Ett sätt att förebygga och uppmärksamma kränkande särbehandling i ett så tidigt skede som möjligt är att ta upp frågan på personalmöten, i utvecklingssamtal och i personalenkäter. Våra medarbetare och nyanställda ska informeras om vårt åtgärdsprogram mot kränkande särbehandling och om rättigheter och skyldigheter för dem i detta avseende. Chefer utbildas särskilt om sina skyldigheter att förebygga och ta itu med kränkande särbehandling på den egna arbetsplatsen. Fackliga platsombud, skyddsombud och fackliga representanter i skyddskommittén erbjuds möjlighet att delta i utbildning om kränkande särbehandling.

Anmälningar av eventuella sexuella trakasserier ska omedelbart göras till bolagsledningen, men kan nu också göras till vår visselblåsarfunktion som upprättats under året. Det kan även gälla andra typer av trakasserier, diskriminering, mobbning, kränkningar av grundläggande fri- och rättigheter samt skador eller risk för skador på miljön. Under året har vi liksom året innan inte haft några anmälningar av diskriminering, trakasserier eller andra oegentligheter.

Våra medarbetares nöjdhet är en viktig faktor för vår måluppfyllelse av hållbarhetsmålet *Människan* som innebär att våra intressenters nöjdhet ska öka med 10% till 2019. För att öka våra medarbetares nöjdhet bygger vi upp en nordisk organisation och samordning så att våra gemensamma processer kan fungera effektivt och med tydlig koppling mellan arbetsuppgift, ansvar och mandat. Vår personal upplever då tydligheten med en rak linje från marknadens behov och förväntningar till vår produktutveckling.

Vi säkrar intern kompetens och personalens utvecklingsmöjligheter. Med utvecklad feedbackkultur och involverande ledarskap bygger vi engagemang.

Med utbildning, försäkring och stimulans säkrar vi att ingen på Miljömärkning Sverige blir sjuk på grund av jobbet, och vi hjälper personal att hantera annan utomstående negativ påverkan från uppstådda hälsosituationer.

Utdrag ur Arbetsmiljöpolicyn

Vi strävar efter att erbjuda stimulerande och utvecklande arbetsuppgifter som avses utföras i en miljö med hög arbetssocial och fysisk standard. Så mycket som möjligt av arbetsmiljöarbetet ska skötas som en del av den löpande verksamheten. Cheferna har ansvaret för sådana arbetsmiljöfrågor som direkt påverkas av de olika beslut de fattar, mer övergripande arbetsmiljöfrågor behandlas av ledningsgruppen. Arbetsmiljöfrågor diskuteras även vid årliga medarbetarsamtal.

Utdrag ur Policyn mot kränkande särbehandling

Ingen anställd eller arbetssökande vid Miljömärkning Sverige ska utsättas för kränkande särbehandling. Varken i samband med rekrytering, på arbetsplatsen eller i en arbetssituation utanför den egentliga arbetsplatsen. Alla kan hjälpa till att förhindra kränkande särbehandling på arbetsplatsen genom att tänka på sitt ordval och uppträdande, motverka oacceptabelt uppträdande hos andra och stödja den som blir utsatt. Vår ledning måste snabbt och konfidentiellt se till att det utreds om det är fråga om kränkande särbehandling, och i förekommande fall se till att den kränkande särbehandlingen upphör. Ytterst ansvarig i ledningen för frågor om kränkande särbehandling är den verkställande direktören, vd.

Utdrag ur Mångfaldspolicyn

Miljömärkning Sverige ska skapa en arbetsmiljö som bland annat gör att alla som ställer sig bakom vår vision om ett hållbart samhälle känner sig välkomna som anställda och samarbetspartner. Vi har en öppen och bejakande attityd inom alla områden och på alla nivåer i organisationen, ger alla anställda samma formella och informella rättigheter och möjligheter och lika lön för arbete av lika värde och arbetsresultat.

Utdrag ur Kompetensutvecklingspolicyn

Kompetensutveckling innefattar kunskaper, färdigheter, värderingar, attityder etc. som behöver utvecklas för att lyckas med långsiktiga mål och årets målplan. Lärandet på arbetsplatsen är en viktig del av företagets kompetensutveckling och innebär inte bara externa kurser utan även interna utbildningar, workshops, seminarium, mentorskap etc. Medarbetare och närmaste chef är tillsammans ansvariga för att säkra att medarbetaren får den kompetensutveckling som krävs för nuvarande och/eller framtida arbetsuppgifter.

Hållbar arbetsplats 2016 2017

	2016	2017
Nöjd medarbetare ⁵	91	Ej genomförd
Personalomsättning ⁶ (%)	3	11

Totalt på företaget (%) 2016 2017

	2016	2017
Manliga medarbetare under 30 år	3	2
Kvinnliga medarbetare under 30 år	7	5
Manliga medarbetare 30-50 år	20	23
Kvinnliga medarbetare 30-50 år	41	42
Manliga medarbetare över 50 år	12	14
Kvinnliga medarbetare över 50 år	17	14

I styrelsen (%) 2016 2017

	2016	2017
Manliga ledamöter under 30 år	0	0
Kvinnliga ledamöter under 30 år	0	0
Manliga ledamöter 30-50 år	0	12,5
Kvinnliga ledamöter 30-50 år	12,5	12,5
Manliga ledamöter över 50 år	25	25
Kvinnliga ledamöter över 50 år	62,5	50

Lönekartläggning 2016 2017

	2016	2017
Kvinnors ersättning i förhållande till mäns ⁷	1,04:1	0,92:1

⁵ Medarbetarundersökningen görs vartannat år

⁶ Inklusive pensionärsavgång

⁷ HR och de fackliga representanterna var överens om att det inte föreligger några osakliga löneskillnader mellan könen på Miljömärkning Sverige. De skillnader som identifierats under årets lönekartläggning går att förklara med hänvisning till ansvar och erfarenhet.

6. Nöjda licensinnehavare

VÅRA LICENSINNEHAVARE ÄR våra kunder, och det är viktigt för oss att de är nöjda och stolta över att deras produkter bär våra miljömärkningar. Vi vill att våra kunder ska tjäna pengar på att vara duktiga på miljö och nå framgång tack vare att de använder våra märkningar som redskap. Förutom att synas på själva produkterna som är märkta får Svanen- och EU-Blommanmärkena synas i alla sammanhang där våra kunder marknadsför sina märkta produkter. Det kan vara i tidningsannonser, på hemsidor, i kundtidningar, broschyrer, affischer, illustrationer i powerpointpresentationer och tv-reklam.

Eftersom både Svanen och EU-Blomman är multinationella miljömärkningssystem och våra kunders produkter säljs med miljömärkena i flera länder är det viktigt att märkningssystemen har en god samordning och uppträder samlat och ensartat.

Vårt kundlöfte är att vi ger våra kunder rätt till att använda ett av marknadens starkaste varumärken, tillgång till bred och djup miljökompetens samt att vara en del av Nordens största miljönätverk. Att få missnöjda kunder är inte bara en risk som hotar vår existens, utan också en indikator på att vi har misslyckats med vårt kundlöfte. Genom våra anställda rådgivare kan vi göra komplexa miljö- och marknadsfrågor enklare, och de kan även tala på våra kunders interna konferenser. Därmed är vi en viktig informationskälla som kan höja våra licensinnehavares kompetens på området.

Våra miljömärkningar har visat sig vara effektiva kommunikationsverktyg för våra kunder, inte bara externt

till konsumenter och leverantörer utan även internt till ägare och medarbetare. Vi vill att man ska känna en stolthet och engagemang när man arbetar med eller på ett företag med miljömärkta produkter. Våra miljömärkningar är också effektiva verktyg för våra kunder att uppnå sina miljömål eftersom det krävs en utvecklingsprocess för att erhålla en licens. Därför är vi också en viktig del av våra kunders hållbara produktutveckling.

Miljömärkningar är inte bara ett effektivt nudgingverktyg för slutkonsumenter utan också ett utmärkt sätt att styra inköpsprocessen på för företag och offentliga upphandlare. I nya Lagen om offentlig upphandling, som började gälla 1 januari 2017, är det tillåtet att kräva miljömärkta produkter direkt. Tidigare har man bara kunnat kräva de bakomliggande kraven som gäller för en märkning, men inte själva märkningen. Märkningar är effektiva verktyg då vi som står bakom miljö- och sociala hållbarhetsmärkningar är proffs på uppföljning. De kan avlasta våra kunder och andra företag från en svår, kostsam och tidskrävande del av upphandlingen.

Vårt hållbarhetsmål, *Människan*, innebär att våra intressenters nöjdhet ska öka med 10 % till 2019. Eftersom våra kunder är en av våra viktigaste intressenter är vi måna om att skapa nära kundrelationer. Varje år utförs en kundundersökning och dessutom är vi med och stöttar våra kunder för ett ökat kommersiellt värde utanför våra nordiska länder.

Svenskt kvalitetsindex	2014	2015	2016	2017
Nöjd Kund Index (NKI)	67	69	71	72
Lojal Kund Index (LKI)	75	76	79	79

Utdrag ur Inköspolicyn

Miljömärkning Sverige köper in varor och tjänster för stora belopp varje år. Därför ska inköp göras med följande prioritering:

1. Produkter märkta med Svanen eller EU-Blomman om det finns tillgängligt
2. Produkten med annan miljömärkning
3. Egen bedömning av produktens miljöpåverkan där så är möjligt och prioritera produkter med lägsta påverkan

7. Direkt miljöpåverkan

SJÄLVFALLET ÄR VÅRA kriteriers genomslag på marknaden i form av varor och tjänster märkta med Svanen eller EU-Blomman vår viktigaste miljöpåverkan. Det är på så vis vi bidrar till Agenda 2030-målet om en hållbar konsumtion och produktion. Men parallellt arbetar vi med att minska vår egen miljöpåverkan.

Våra resor i tjänsten är vår största miljöbelastning och därmed vår största risk ur miljösynpunkt. Därför har vi en resepolicy som vi följer strikt. Våra inköp av varor och kontorets energiförbrukning innebär också en miljöbelastning. Internt strävar vi efter att minimera vår egen miljöpåverkan genom att enligt vår inköspolicy prioritera miljömärkta varor och tjänster samt genom en resurseffektiv användning och förbrukning av material, resor och energi som behövs för vår verksamhetsutövning.

Inköp

Under året har inga större inköp till kontoret gjorts, men vi har anlitat ett Svanenmärkt städföretag samt Svanenmärkta tryckerier. Vi köper alltid in ekologisk frukt, mjölk, kaffe och te och möblerar med Svanenmärkta möbler och inredning. Den el som köps in består av förnybar energi i form av sol, vind och vatten. Vidare ska miljö, funktion och pris nogsamt beaktas vid valet av leverantör och det bör eftersträvas att antalet leverantörer till Miljömärkning Sverige hålls på en hanterbar nivå så att samarbetet med dessa fördjupas.

Vid inköp av tjänster gäller inköspolicyn med en tilläggande analys av leverantörens värderingar. Det viktiga för oss är att de företag vi arbetar med delar våra värderingar och vårt sätt att se på hållbarhetsfrågor samt att de har en utbredd kunskap om de miljöfrågor vi hanterar.

Energiförbrukning 2017	Summa [kWh]	Sol [%]	Vind [%]	Vatten [%]
Total energiförbrukning ⁹	33 203	2	14	84

⁹ Enligt energileverantör.

Resor

När vi reser i tjänsten väljer vi miljötaxi, reser främst med tåg och kollektivtrafik. Om resan är under 50 mil undviker vi flyg om tågförbindelserna är goda. Vi är alltid medvetna om vår miljöbelastning när vi reser, men det är inget mål i sig att resa mindre. Antalet resor per år indikerar hur många kunder vi har, och antalet kunder visar på hur spridda våra miljömärkningar är. I stället styr vi vårt resande med en resepolicy och undviker kontraproduktiva målsättningar.

Kundresorna består till största del av resor inom Sverige, men ibland måste vi resa utomlands för kontrollbesök av kunders utlagda produktion. Då försöker vi alltid planera flera kundbesök under samma resa. Det kan ibland även hända att vi gör kontrollbesök för andra miljömärkningsorganisationers räkning. Allt för att spara på miljön. Vid behov av övernattning väljs alltid miljömärkta hotell. Våra konferenser äger rum i Sverige med gemensam transport. I år gjorde vi den långa tågresan till Abisko där vi bodde på ett hotell märkt med EU-Blomman.

Utdrag ur Resepolicyn

Resor är belastande. Därför ska vi i första hand undersöka om uppdraget kan lösas utan att resa, t.ex. genom Skype, video- eller telefonkonferens. Vid kund- eller kontrollbesök bör vi också eftersträva att genomföra fler besök på orten (och i dess närhet) om möjligt. Vår policy för tjänsteresor syftar till att minimera belastningen från vårt resande, såväl för den anställda, som på vår miljö och vår ekonomi. De val vi gör ska balansera dessa intressen, med högsta prioritet på miljöaspekten.

Möten och friluftsliv i Abisko under årets konferens.

8. Indirekt social påverkan

MED VÅRA MÄRKNINGAR eftersträvar vi ett hållbart samhälle. Även om vårt bidrag till en hållbar utveckling fokuserar på miljön med våra miljömärkningar, så anser vi att vi också har ett ansvar gällande sociala aspekter i våra licensinnehavares värdekedjor. Detta för att varor och tjänster märkta med Svanen och EU-Blomman ska upprätthålla en godtagbar standard även gällande mänskliga rättigheter och arbetsförhållanden. I vår hållbarhetspolicy redogör vi för detta, så vi har därför ingen egen policy för mänskliga rättigheter. Därmed tillämpar vi vår hållbarhetspolicy vid utvärdering av varje ny potentiell licenstagare.

Alla våra kriterier kräver att våra licensinnehavare ska följa nationell lagstiftning vad gäller arbetssätt, icke-diskriminering, rätt till föreningsfrihet och rätt till kollektivavtal. Utöver den svenska lagstiftningen kan kriteriedokument för vissa produktgrupper, där det anses relevant, även ta upp FN:s Global Compact principer för mänskliga rättigheter. I dessa kriterier ställs krav på att tillverkaren uppfyller ILO:s konventioner rörande exempelvis mänskliga rättigheter och arbetsvillkor. De fondförvaltare som förvaltar de Svanenmärkta fonderna får till exempel inte investera i företag som bryter mot ILO:s konventioner om mänskliga rättigheter.

Företag som ansöker om en Svanenlicens ska följa internationella riktlinjer och nationella lagar för att mänskliga rättigheter upprätthålls i alla delar av företaget och av deras underleverantörer. Detta är en av

anledningarna till att våra rådgivare utför kontrollbesök hos våra licensinnehavare i utlandet. Om vi i arbetet med en produktgrupp uppmärksammat att det finns problem med mänskliga rättigheter i branschen så är det än viktigare att vi lyfter dessa frågor. Exempel på sådana branscher med hög risk är elektronik- och textilindustrin. Om det framkommer att en av våra licensinnehavare bryter mot några av våra sociala krav, drar vi tillbaka licensen och vi kan även kräva skadestånd. I dag har fler produktgrupper sociala krav än tidigare och vi arbetar alltmer med sociala frågor i vår kriterieutveckling. Den utmaning och risk vi står inför är att säkerställa att de sociala krav vi ställer upprätthålls, inte enbart genom att säkerställa att de har en legitim uppförandekod utan även att den implementeras och efterföljs på ett effektivt sätt. Här strävar vi efter att utveckla ett samarbete med andra kontrollsystem och sociala märkningar i framtiden.

Utdrag ur Hållbarhetspolicy

Kriterierna inom respektive produktgrupp visar vilka parametrar som är relevanta och styrbara, och omfattar framför allt yttre miljöaspekter, men de kan även omfatta hälsa, arbetsmiljö och sociala aspekter om dessa anses särskilt viktiga för produktgruppen i fråga.

Antal produktgrupper med sociala krav utöver lagstiftning	Utfall under året	Totalt
2014	3	3
2015	3	6
2016	4	10
2017	2	12

9. Digitalisering

VI VILL ATT våra kunder ska uppleva att vi är digitala och effektiva att samarbeta med, och att våra medarbetare har moderna digitaliserade verktyg för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på bästa och mest effektiva sätt. Den digitala utvecklingen påverkar även våra köpmönster och för att kunna nå fram till slutkonsumenten måste vi anpassa oss efter och samarbeta med e-handeln. Därmed är vår digitala utveckling en stor möjlighet och en utmaning.

I vår kundundersökning ser vi att vi måste förbättra vår ansökningsprocess gällande genomförande, handläggning och hantering. Därför pågår ett omfattande nordiskt arbete med att förenkla och digitalisera ansökningsverktyget så att det ska underlätta ansökan. Den digitala transformationen är en viktig beståndsdel i vårt stora verksamhetsutvecklingsprojekt RelInvent, med syfte att anpassa vår nordiska utveckling efter samtiden. Genom digitaliserade processer och stödsys-

tem ska vi hjälpa ansökare och rådgivare till en enkel och effektiv licensiering.

Under året har vi i den nordiska organisationen investerat i en IT-portföljledare som ska leda digitaliseringen på konsultbasis. Den danska miljömärkningsorganisationen Dansk Standard är kontrakterad som support- och driftsorganisation. Ett nytt nordiskt dokumentationshanteringssystem är på plats och vårt arbete med en kemikaliedatabas är nästan klart. Vi har även utvecklat branschspecifika databaser så att våra kunder kan dela kompetens gällande miljöpåverkan i hela värdekedjan. Därmed samlar vi materialinformation för att underlätta för våra kunder och för våra rådgivare. Med hjälp av statens bidrag investerar vi i vår digitala transformering och utvecklar Miljömärkning Sverige till en modern och relevant organisation i många år framöver.

GRI-index

GRI Standard	Disclosure number	Indikatorer	Omfattning/ kommentar	Sida
GRI 102: Generella Upplysningar 2016	102-1	Organisationens namn		Framsida
	102-2	Aktiviteter, varumärke, produkter och tjänster		10-13
	102-3	Lokalisering av huvudkontoret		12
	102-4	Länder där verksamhet bedrivs		10
	102-5	Ägarstruktur och bolagsform		62
	102-6	Marknadsnärvaro		11
	102-7	Organisationens storlek och omfattning		12
	102-8	Information om anställda		32,47
	102-9	Beskrivning av företagets leverantörskedja		11,13,34
	102-10	Väsentliga förändringar i organisationen och dess leverantörskedja		14,64
	102-11	Försiktighetsprincipen		19
	102-12	Externa riktlinjer som efterlevs		17,36
	102-13	Medlemskap i organisationer		15
	102-14	Vd-ord		4
	102-16	Organisationens värderingar och uppförandekoder		11,18
	102-18	Struktur för styrning		4,62-65
	102-40	Förteckning av intressenter som organisationen har en dialog med		16
	102-41	Antal anställda som omfattas av kollektivavtal	100%	-
	102-42	Princip för att identifiera intressenter		16
	102-43	Organisationens metod för intressentdialog		16
	102-44	Frågor som lyfts fram av intressenterna		16

GRI Standard	Disclosure number	Indikatorer	Omfattning/ kommentar	Sida
GRI 102: Generella Upplysningar 2016	102-45	Affärsenheter som inkluderas i redovisningen		10
	102-46	Process för att fastställa redovisnings- innehåll och avgränsningar		10
	102-47	Frågor som identifierats som väsentliga		18
	102-48	Förklaringar till korrigeringar från tidigare redovisningar	Inga korrigeringar	-
	102-49	Förändringar i redovisningen		18
	102-50	Redovisningsperiod		10
	102-51	Datum för senaste redovisning		10
	102-52	Redovisningscykel		10
	102-53	Kontaktuppgifter för frågor om redovisningen		10
	102-54	Tillämpningsnivå enligt GRI		10
	102-55	GRI-index		38-40
102-56	Externt bestyrkande		43	
GRI 103: Hållbarhets- styrning 2016	103-1	Avgränsningar för väsentliga frågor inom organisationen	För ämnesspecifika upplysningar om avgränsningar för väsentliga frågor inom organisationen se respektive fokusområde	18
	103-2	Upplysningar om hållbarhetsstyrningen	För ämnesspecifika upplysningar om hållbarhetsstyrningen se respektive fokusområde	14
	103-3	Uppföljning av hållbarhetsstyrningen	För ämnesspecifika upplysningar om hållbarhetsstyrningen se respektive fokusområde	18
GRI 201: Ekonomisk påverkan 2016	201-4	Finansiellt bidrag erhållen från staten	Samma belopp föregående år	53
	103-1	Avgränsningar för väsentliga frågor inom organisationen		28
	103-2	Upplysningar om hållbarhetsstyrningen		14,28-29
	103-3	Uppföljning av hållbarhetsstyrningen		28
GRI 205: Antikorruption 2016	205-3	Bekräftade korruptionsincidenter och vidtagna åtgärder		28
	103-1	Avgränsningar för väsentliga frågor inom organisationen		28

GRI Standard	Disclosure number	Indikatorer	Omfattning/ kommentar	Sida
	103-2	Upplysningar om hållbarhetsstyrningen		28-29
	103-3	Uppföljning av hållbarhetsstyrningen		29
GRI 405: Mångfald och jämställdhet 2016	405-1	Mångfald inom styrelse, ledning och bland anställda		30-32
	405-2	Kvinnors ersättning i förhållande till mäns		32
	103-1	Avgränsningar för väsentliga frågor inom organisationen		31-32
	103-2	Upplysningar om hållbarhetsstyrningen		14, 31-32
	103-3	Upplysningar om hållbarhetsstyrningen		32
GRI 406: Icke diskriminering 2016	406-1	Antal fall av diskriminering och hantering av dessa		32
	103-1	Avgränsningar för väsentliga frågor inom organisationen		31-32
	103-2	Upplysningar om hållbarhetsstyrningen		14, 31-32
	103-3	Upplysningar om hållbarhetsstyrningen		32

Det finns idag en diskrepans mellan antalet frågespecifika GRI-aspekter i index och antalet fokusområden i utförd väsentlighetsanalys. När årets väsentlighetsanalys utfördes så har det noterats att fler GRI-aspekter bör tillskrivas än vad som gjorts tidigare. Hållbarhetsredovisning är en utvecklingsprocess och vi strävar efter att vår redovisning ska bli bättre och bättre för varje år.

meo dokumenttyckil 0PFR0, ZE7X-ESCAM, EDZL G, X56U6, XUPFP

-lden
 rje dag®
 en.se

Clear Channel

Rädda världen
 lite grann varje dag®
 #räddavärlden | svanen.se

Clear Channel

Det börjar bli bråttom
 att visa miljöhänsyn.
 Att välja Svanenmärkt
 är ett enkelt sätt att
 rädda världen lite
 grann varje dag.
 #räddavärlden | svanen.se

#räddavärlden | svanen.se
 Rädda världen
 lite grann varje dag

Revisors rapport över översiktlig granskning av **Miljömärkning Sverige AB:s** hållbarhetsredovisning

Till Miljömärkning Sverige AB

Inledning

Vi har fått i uppdrag av styrelsen i Miljömärkning Sverige AB att översiktligt granska Miljömärkning Sverige AB:s hållbarhetsredovisning för år 2017. Företaget har definierat hållbarhetsredovisningens omfattning till de områden som hänvisas till i GRI-index på sidorna 38–40.

Styrelsens och företagsledningens ansvar för hållbarhetsredovisningen

Det är styrelsen och företagsledningen som har ansvaret för att upprätta hållbarhetsredovisningen i enlighet med tillämpliga kriterier, vilka framgår på sidan 10 i hållbarhetsredovisningen, och utgörs av de delar av ramverket för hållbarhetsredovisning utgivet av GRI (Global Reporting Initiative) som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen, samt av företagets egna framtagna redovisnings- och beräkningsprinciper. Detta ansvar innefattar även den interna kontroll som bedöms nödvändig för att upprätta en hållbarhetsredovisning som inte innehåller väsentliga fel, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på vår översiktliga granskning.

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med ISAE 3000 *Andra bestyrkandeuppdrag än revisioner och översiktliga granskningar av historisk finansiell information*. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av hållbarhetsredovisningen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt IAASB:s standarder för revision och kvalitetskontroll i övrigt har.

Revisionsföretaget tillämpar ISQC 1 (International Standard on Quality Control) och har därmed ett allsidigt system för kvalitetskontroll vilket innefattar

dokumenterade riktlinjer och rutiner avseende efterlevnad av yrkesetiska krav, standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar. Vi är oberoende i förhållande till Miljömärkning Sverige AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning utgår från de av styrelsen och företagsledningen valda kriterier, som definieras ovan. Vi anser att dessa kriterier är lämpliga för upprättande av hållbarhetsredovisningen. Vi anser att de bevis som vi skaffat under vår granskning är tillräckliga och ändamålsenliga i syfte att ge oss grund för vårt uttalande nedan.

Uttalande

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan av styrelsen och företagsledningen angivna kriterierna.

Stockholm, den 13 mars 2018

Ernst & Young AB

Thomas Lönström
Auktoriserad revisor

Charlotte Söderlund
Auktoriserad revisor

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till bolagsstämman i Miljömärkning Sverige AB, org.nr 556549-4191

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten såsom den definierats på sidan 10, och för att den är upprättad i enlighet med "Statens ägarpolicy och riktlinjer för företag med statligt ägande" (ägarpolicy).

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FAR:s rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm, den 13 mars 2018

Ernst & Young AB

Thomas Lönnström
Auktoriserad revisor

© 2010. Dokumentnummer: 02F1D-ZF07X-E5C-MILJÖMÄRKNINGEN SVENSK MILJÖMÄRKNING

ÅRSREDOVISNING FÖR RÄKENSKAPSÅRET 2017

Styrelsen och verkställande direktören avger följande årsredovisning.

Innehåll	Sida
– Förvaltningsberättelse.....	46
– Resultaträkning.....	49
– Balansräkning.....	50
– Noter.....	52

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

Styrelsen och verkställande direktören för Miljömärkning Sverige AB får härmed avge följande årsredovisning för verksamhetsåret 2017.

Miljömärkning Sverige AB, med styrelsens säte i Stockholm, har svenska staten som ensam ägare.

Verksamhet

Miljömärkning Sverige AB ska genom sitt arbete bidra till konsumentpolitikens målsättning att ha väl fungerande konsumentmarknader och en miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbar konsumtion. Bolaget har regeringens uppdrag att för Sveriges del förvalta det nordiska miljömärket Svanen och EU:s miljömärkning EU-Blomman.

Viktiga händelser under räkenskapsåret

Föreningen Nordisk Miljömärkning

Miljömärkning Sverige AB har under året varit en drivande kraft i föreningen Nordisk Miljömärkning där nu ett stort verksamhetsutvecklingsprojekt för Svanen startats upp. Syftet är att säkra miljömärkningens relevans och attraktivitet även på morgondagens marknad, och genom digitalisering uppfylla konsumenters och producenters behov av en snabb och effektiv märkning.

Produktutveckling

2017 lanserades kriterier för aktiefonder, och redan under hösten nådde de första Svanenmärkta fonderna ut på marknaden. Märkningen har mottagits mycket väl och gett eko ute i världen där vår kriteriestrategi och våra krav kan komma att fungera som modell för andra miljömärkningar. Ytterligare två produktgrupper fick sina kriterier beslutade under året: Babyprodukter med textil samt fastighetsrenovering, och genom en utökning av ett produktområde har vi nu också heltäckande kriterier för alla sorters bränslen och drivmedel; fasta, flytande och gasformiga.

Produktgrupperna Rengöringsmedel till livsmedelsindustrin samt Engångsartiklar i kontakt med mat fick nya uppdaterade och skärpta kriterier beslutade, och arbetet pågår för revidering av kraven till åtta andra produktområden.

Nöjda kunder och konsumenter

En kundnöjdhetsundersökning genomfördes under hösten 2017. Resultatet visade återigen en positiv ökning; kunderna har ett fortsatt gott förtroende för våra miljömärken och ser stor affärsmässig potential i att kunna visa sitt miljöarbete genom sin Svanen- och/eller EU-Blommanlicens. Undersökningen gav även värdefulla synpunkter på olika förbättringsområden, som till exempel Svanens ansökningsprocess. Miljömärket Svanen är bland konsumenter

ett av de mest kända varumärkena, och under 2017 kunde vi också konstatera en rejäl höjning för EU-Blomman; kännedomen ökade från 29 % till 37 %.

Ökad omsättning

Våra intäkter från märkningarna ökade under året med hela 10 %. Det innebär en rejäl ökning av produkter på marknaden som klarat våra högt ställda krav och därmed en reducerad miljöpåverkan. Den största ökningen står miljömärkning av hus för, där det nu i Sverige uppförts över 5 000 boenden med Svanens krav som styrande.

Organisation, arbetsmiljö och friskvård

För att bättre kunna möta den ökade efterfrågan och vårt behov av expansion omorganiserade sig bolaget under året. Vi utökade antalet enheter som ansvarar för ett affärsområde från två till fem. Det ska också leda till tydligare arbetsuppgifter och ansvarsområden. Med det och tillsammans med god arbetsmiljö och flera satsningar på hälsa och friskvård under året är det vår tro och förhoppning att vi ska kunna erbjuda personalen en långsiktigt hållbar arbetssituation.

IT-verktyg

Under 2017 vidareutvecklades ett antal IT-verktyg för att underlätta företagets ansökningsprocess. En stor databas för byggvaruprodukter, en kemikaliedatabas

och ett digitalt ansökningsverktyg för butiker var de tre som lanserades i år. Internt fick vi ett nytt CRM-system och en ny IT-plats för dokumenthantering.

Investeringar

Investeringar i Miljömärkning Sverige AB uppgick till 0 (486) kSEK.

Personal

Under verksamhetsåret har Miljömärkning Sverige AB i genomsnitt sysselsatt motsvarande 55 (52) heltidstjänster. Vid verksamhetsårets slut uppgick antalet anställda i Miljömärkning Sverige AB till 63 (60) personer. Beträffande löner och ersättningar hänvisas till not 6. Per den 31 december 2017 var 38 kvinnor och 25 män tillsvidareanställda, samt 1 visstidsanställd kvinna. Samtliga är anställda i Stockholm och alla omfattas av kollektivavtal.

- Personalomsättning: 11 % (3 %)
- Sjukfrånvaro: 1,8 % (4,1 %)
- VAB: 0,4 % (0,8 %)

Flerårsjämförelse

Uppgifterna i flersårsöversikten har ej räknats om vid övergång till K3-regelverket, med hänvisning till K3 p.35.3 och 35.32.

Bolagets ekonomiska utveckling i sammandrag

	2017	2016	2015	2014	2013
Nettoomsättning, tkr	56 352	52 815	55 253	46 656	47 348
Rörelseresultat, tkr	-1 710	-1 159	-2 629	-2 881	211
Resultat efter finansiella poster, tkr	-711	-479	1 057	155	916
Balansomslutning, tkr	31 826	28 355	30 381	34 140	28 280
Antal anställda, st	55	52	52	60	59
Soliditet, %	67	78	75	63	76

Nyckeltalsdefinitioner framgår av not 1.

Förändring av eget kapital

	Aktie- kapital	Reserv- fond	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa eget kapital
Eget kapital 2016-01-01	250	14 550	6 779	1 057	22 636
Överföring resultat föregående år	-	-	1 057	-1 057	-
Årets resultat	-	-	-	-479	-479
Eget kapital 2016-12-31	250	14 550	7 836	-479	22 157
Överföring resultat föregående år	-	-	-479	479	-
Årets resultat	-	-	-	-711	-711
Eget kapital 2017-12-31	250	14 550	7 357	-711	21 446

Antal aktier: 2 500

Förslag till vinstdisposition

Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel:

Balanserade vinstmedel	7 357 483
Årets resultat	-710 951
	6 646 532

Bolagets verksamhet syftar inte till att bereda ägarna vinst.

Eventuell vinst ska reserveras eller användas för att främja bolagets ändamål.

Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras så att i ny räkning överförs	6 646 532
	6 646 532

Beträffande bolagets resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar.

Resultaträkning

	Not	2017	2016
Nettoomsättning	2	56 352	52 815
Övriga rörelseintäkter	3	4 374	4 374
		60 726	57 189
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader	4, 5	-17 927	-18 566
Personalkostnader	6	-43 933	-39 075
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	7, 8, 9	-576	-707
Summa rörelsens kostnader		-62 436	-58 348
Rörelseresultat		-1 710	-1 159
Resultat från finansiella poster			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	10	908	553
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	11	92	130
Räntekostnader och liknande resultatposter	12	-1	-3
Summa resultat från finansiella poster		999	680
Resultat efter finansiella poster		-711	-479
Skatt på årets resultat	13	-	-
Årets förlust		-711	-479

Balansräkning

	Not	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Balanserade utgifter för programvara	7	-	96
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	8	844	1 324
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	14	17 864	21 192
Summa anläggningstillgångar		18 708	22 612
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar	15	2 998	2 891
Övriga kortfristiga fordringar	15	1 778	682
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16	1 553	1 185
		6 329	4 758
Kassa och bank	17	6 789	985
Summa omsättningstillgångar		13 118	5 743
Summa tillgångar		31 826	28 355

Balansräkning

	Not	2017-12-31	2016-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital		250	250
Reservfond		14 550	14 550
		14 800	14 800
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst eller förlust		7 357	7 836
Årets förlust		-711	-479
		6 646	7 357
Summa eget kapital		21 446	22 157
Kortfristiga skulder			
Förskott från kunder		-	3
Leverantörsskulder		4 901	1 917
Övriga kortfristiga skulder		2 655	1 404
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	18	2 824	2 874
		10 380	6 198
Summa eget kapital och skulder		31 826	28 355

Upplysningar om eventalförpliktelser och ställda säkerheter finns i not 19.

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Från och med räkenskapsåret 2014 upprättas årsredovisningen med tillämpning av årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning (K3).

Intäkter

Som inkomst redovisar bolaget det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas under räkenskapsåret, vilket till största del består av årliga licensavgifter. För övriga tjänsteuppdrag på löpande räkning redovisas inkomsten som är hänförlig till ett utfört tjänsteuppdrag som intäkt i takt med att arbete utförs.

Anläggningstillgångar

Materiella och immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Avskrivningen sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Immateriella anläggningstillgångar

Balanserade utgifter gällande licenser för CRM- och affärssystem 3 år

Materiella anläggningstillgångar

Datainventarier såsom bärbara datorer med kringutrustning 3 år

Övriga inventarier såsom möbler, teledatanätverk och larminstallation 5 år

Immateriella tillgångar

Immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Aktiveringsmodellen tillämpas för externt utarbetade immateriella tillgångar. Avskrivningar görs linjärt över den bedömda nyttjandetiden.

Leasingavtal

Samtliga leasingavtal där företaget är leasetagare redovisas som operationell leasing (hyresavtal), oavsett om avtalen är finansiella eller operationella. Leasingavgiften redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar, övriga fordringar samt leverantörsskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när Miljömärkning Sverige AB blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelseerna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Fordringar och skulder

Om inget annat anges värderas kortfristiga fordringar till det lägsta av dess anskaffningsvärde och det belopp varmed de beräknas bli reglerade. Långfristiga fordringar och långfristiga skulder värderas efter det första värderingstillfället till upplupet anskaffningsvärde. Övriga skulder värderas till de belopp varmed de beräknas bli reglerade. Övriga tillgångar redovisas till anskaffningsvärde om inget annat anges.

Andra långfristiga värdepappersinnehav

Posten består huvudsakligen av aktiefonder i svenska och utländska aktier samt svenska och utländska räntefonder. Innehaven innehåller på lång sikt. Samtliga innehav i portföljen värderas kollektivt då syftet med placeringarna är att uppnå riskspridning. Alla transaktioner med värdepapper redovisas på likviddagen.

Omräkning av poster i utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats enligt balansdagens kurs. Vinster och förluster på rörelsefordringar och rörelseskulder ingår i rörelseresultat, medan differenser på finansiella fordringar och skulder redovisas bland finansiella poster.

Nedskrivningsprövning av finansiella anläggningstillgångar

Vid varje balansdag bedömer Miljömärkning Sverige AB om det finns någon indikation på nedskrivningsbehov i någon utav de finansiella anläggningstillgångarna. Nedskrivning sker om värdenedgången bedöms vara bestående. Nedskrivningsbehov i portföljen i dess helhet redovisas i resultaträkningsposten *Resultat* från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar.

Ersättningar till anställda

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar i företaget utgörs av lön, sociala avgifter, betald semester, betald sjukfrånvaro och sjukvård. Kortfristiga ersättningar redovisas som en kostnad och en skuld då det finns en legal eller informell förpliktelse att betala ut en ersättning.

Ersättningar efter avslutad anställning

I Miljömärkning Sverige AB förekommer såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner enligt kollektivavtalet i ITP-planen. För de som är födda efter 1979 (ITP1) gäller avgiftsbestämd pension och övriga har en förmånsbestämd pension (ITP2).

Statligt stöd

För sitt arbete har Miljömärkning Sverige AB under året erhållit statsanslag om 4 374 kSEK, vilket motsvarar ca 7 % av årets intäkter. Det statliga stödet används huvudsakligen för att delfinansiera kriteriearbetet inom båda miljömärkningssystemen.

Skatt

Total skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är skatt som skall betalas eller erhållas avseende aktuellt år. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder. Uppskjuten skatt redovisas avseende skillnaden mellan redovisade och skattemässiga värden, så kallade temporära skillnader.

Uppskattningar och bedömningar

I not 13 redovisas bolagets bedömning utgörande grund för att uppskjuten skattefordran inte redovisas avseende det outnyttjade skattemässiga underskottsavdrag som föreligger. I övrigt föreligger inga bedömningar medförande betydande effekt på redovisade belopp i årsredovisningen.

Händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser har skett efter räkenskapsårets utgång.

Nyckeltalsdefinitioner

Soliditet: Eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatt) i förhållande till balansomslutningen.

Not 2 Intäkternas fördelning

I nettoomsättningen ingår intäkter från:

	2017	2016
Omsättning EU Ecolabel	3 161	2 934
Omsättning Nordisk Miljömärkning	52 674	47 799
Kampanjintäkter	-	1 210
Övriga intäkter	517	872
	56 352	52 815

Bolagets licensintäkter för 2017 är beräknade utifrån debiterade preliminära licensavgifter. Faktiska licensintäkter, vilka avräknas påföljande år, föreligger inte vid tidpunkten för årsredovisningens framtagande.

Not 3 Övriga intäkter

Allmänt statsanslag

	2017	2016
Allmänt statsanslag	4 374	4 374

Not 4 Operationella leasingavtal

Framtida minimileaseavgifter, som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:

	2017	2016
Förfaller till betalning inom ett år	4 124	4 202
Förfaller till betalning senare än ett men inom 5 år	13 234	15 615
Förfaller till betalning senare än fem år	-	1 775
	17 358	21 592

Under perioden kostnadsförda leasingavgifter

Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	4 152	4 132
--	-------	-------

Not 5 Ersättning till revisorerna

Ernst & Young

Revisionsuppdraget	426	159
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	-	93
Skatterådgivning	-	83

2017

2016

426

159

-

93

-

83

426

335

Not 6 Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

Medelantalet anställda

Kvinnor	33	33
Män	22	19

2017

2016

33

33

22

19

55

52

Löner och andra ersättningar

Verkställande direktören	1 449	1 407
Styrelse	298	257
Övriga anställda	27 079	24 155

1 449

1 407

298

257

27 079

24 155

28 826

25 819

Pensions- och övriga sociala kostnader

Pensionskostnader	5 044	3 871
Sociala kostnader	8 966	8 133

5 044

3 871

8 966

8 133

14 010

12 004

Pensionskostnader för vd (inkl. särskild löneskatt)

748

655

Vd:s pensionsavtal ska följa ITP-plan enligt kollektivavtal. Vd:s faktiska pensionslösning följer inte formellt ITP-plan men är kostnadsneutral gentemot en sådan plan. Premier för 2017 innebär en större kostnad än 30 % av lön.

Könsfördelning bland ledande befattningshavare (%)

Andel kvinnor i styrelsen	66	75
Andel män i styrelsen	34	25
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	45	64
Andel män bland övriga ledande befattningshavare	55	36

66

75

34

25

45

64

55

36

Styrelseledamöter och ledande befattningshavare

Överenskomna arvoden och övriga ersättningar till styrelsen

Christina Lindbäck, styrelsens ordförande	130	126
Thomas Andersson, styrelseledamot (fr.o.m. 26 april)	40	-
Jan Peter Bergkvist, styrelseledamot	40	39
Anita Falkenek, styrelseledamot	40	30
Gunilla Jarlbro, styrelseledamot	40	39
Jan Johansson, styrelseledamot (t.o.m. 26 april)	8	23
Marita Axelsson, styrelseledamot (t.o.m. 26 april)	-	-
Anders Bagge, styrelseledamot (fr.o.m. 26 april)	-	-
Maria Sundesten, Arbetstagarrepresentant	-	-
Ulla Sahlberg, Arbetstagarrepresentant	-	-

2017

2016

130

126

40

-

40

39

40

30

40

39

8

23

-

-

-

-

-

-

-

-

298

257

I det fall styrelseledamot under 2016 har fakturerat har sociala avgifter debiterats.

Lön och övriga ersättningar till ledande befattningshavare*Lön*

Ragnar Unge, Vd	1 449	1 407
Gun Nycander, Vice vd & HR-chef	772	713
Pierre Papp, Ekonomichef	847	757
Sara Bergman, Kriteriechef (fr.o.m. 1 april)	480	-
Jonas Oldmark, Chef, produktutveckling, försäljning & licensiering (fr.o.m. 1 maj)	457	-
Christian Quarles, Marknads- & kommunikationschef	828	-
Cecilia Ehrenborg, Vice vd & Produktutvecklingschef (t.o.m. 31 maj)	401	861
Pernilla Hedberg, Kontors- & IT-chef (t.o.m. 31 mars)	161	647
Ingela Hellström, Verksamhetsområdeschef (t.o.m. 31 mars)	151	611
Nancy Holm, Marknads- & kommunikationschef (t.o.m. 28 februari)	126	771
Svante Sterner, Verksamhetsområdeschef (t.o.m. 31 mars)	150	597

5 822**6 364***Förmån*

Ragnar Unge, Vd	44	46
Gun Nycander, Vice vd och HR-chef	9	8
Pierre Papp, Ekonomichef	9	8
Sara Bergman, Kriteriechef (fr.o.m. 1 april)	6	-
Jonas Oldmark, Chef, produktutveckling, försäljning & licensiering (fr.o.m. 1 maj)	4	-
Christian Quarles, Marknads- & kommunikationschef	8	-
Cecilia Ehrenborg, Vice vd och Produktutvecklingschef (t.o.m. 31 maj)	4	8
Pernilla Hedberg, Kontors- & IT-chef (t.o.m. 31 mars)	2	8
Ingela Hellström, Verksamhetsområdeschef (t.o.m. 31 mars)	2	8
Nancy Holm, Marknads- & kommunikationschef (t.o.m. 28 februari)	1	4
Svante Sterner, Verksamhetsområdeschef (t.o.m. 31 mars)	2	8

91**98***Pensionskostnad*

Ragnar Unge, Vd	602	527
Gun Nycander, Vice vd och HR-chef	236	198
Pierre Papp, Ekonomichef	222	203
Sara Bergman, Kriteriechef (fr.o.m. 1 april)	92	-
Jonas Oldmark, Chef, produktutveckling, försäljning & licensiering (fr.o.m. 1 maj)	119	-
Christian Quarles, Marknads- & kommunikationschef	227	-
Cecilia Ehrenborg, Vice vd och Produktutvecklingschef (t.o.m. 31 maj)	85	206
Pernilla Hedberg, Kontors- & IT-chef (t.o.m. 31 mars)	25	106
Ingela Hellström, Verksamhetsområdeschef (t.o.m. 31 mars)	24	103
Nancy Holm, Marknads- & kommunikationschef (t.o.m. 28 februari)	-	-
Svante Sterner, Verksamhetsområdeschef (t.o.m. 31 mars)	25	101

1 657**1 444**

Löner och ersättningar avser endast personal i Sverige.

Uppsägningstid för vd är 6 månader. Vid uppsägning från bolagets sida finns avtal med vd om avgångsvederlag om 12 månadslöner vilka utbetalas månadsvis efter uppsägningstidens slut med avräkning mot andra eventuella inkomster från tjänst eller näringsverksamhet.

Not 7 Balanserade utgifter för programvara

Ingående anskaffningsvärden

Utgående ackumulerade anskaffningsvärden

Ingående avskrivningar

Årets avskrivningar

Utgående ackumulerade avskrivningar

Utgående restvärde enligt plan

2017	2016
1 766	1 766
1 766	1 766
-1 670	-1 466
-96	-204
-1 766	-1 670
0	96

Not 8 Inventarier, verktyg och installationer

Ingående anskaffningsvärden

Årets förändringar

- Inköp

Utgående ackumulerade anskaffningsvärden

Ingående avskrivningar

Årets förändringar

- Avskrivningar

Utgående ackumulerade avskrivningar

Utgående restvärde enligt plan

2017	2016
3 288	2 802
-	486
3 288	3 288
-1 964	-1 461
-480	-503
-2 444	-1 964
844	1 324

Not 9 Licenser

Ingående anskaffningsvärden

Utgående ackumulerade anskaffningsvärden

Ingående avskrivningar

Årets avskrivningar

Utgående ackumulerade avskrivningar

Utgående restvärde enligt plan

2017	2016
148	148
148	148
-148	-148
-	-
-148	-148
0	0

Not 10 Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

Utdelningar

Realisationsresultat vid försäljningar

2017	2016
536	111
372	442
908	553

Not 11 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

Ränteintäkter

Kursdifferenser

2017	2016
-	2
92	128
92	130

Not 12 Räntekostnader och liknande resultatposter

Övriga räntekostnader

2017	2016
-1	-3

Not 13 Skatt på årets resultat

Bolagets utnyttjade underskottsavdrag uppgår till 1 174 (1 246), vilket om det utnyttjas medför en minskad framtida skattekostnad om 258 (274) baserad på nuvarande skattesats om 22 %. Då bolaget gör bedömningen att det inte kommer att redovisa några överskott under överskådlig tid efter år 2017 redovisas ingen uppskjuten skattefordran avseende dessa underskottsavdrag.

Not 14 Långfristiga värdepappersinnehav

Ingående anskaffningsvärden

Årets förändringar

- Tillkommande värdepapper

- Avgående värdepapper

Utgående redovisat värde, totalt**Bokfört värde per 31 december**

Värdepapperfond svenska aktier

Värdepapperfond utländska aktier

Värdepapperfond räntebärande

Marknadsvärde per 31 december

Värdepappersfond svenska aktier

Värdepappersfond utländska aktier

Värdepappersfond räntebärande

Not 15 Kortfristiga fordringar**Kundfordringar**

Kundfordringar

Kursdifferens i kundfordringar

Osäkra kundfordringar

Reserveringen för kundförluster härrör sig till största delen från företaget under rekonstruktion eller konkurs.

Övriga kortfristiga fordringar

Skattefordringar

Övrigt

Not 16 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Förutbetalda hyror

Förutbetalda försäkringspremier

Övriga förutbetalda kostnader

Not 17 Likvida medel

Banktillgodohavanden

	2017	2016
Ingående anskaffningsvärden	21 192	16 750
Årets förändringar		
- Tillkommande värdepapper	3 100	11 000
- Avgående värdepapper	-6 428	-6 558
Utgående redovisat värde, totalt	17 864	21 192
Bokfört värde per 31 december		
Värdepapperfond svenska aktier	8 035	8 670
Värdepapperfond utländska aktier	2 263	1 950
Värdepapperfond räntebärande	7 566	10 572
	17 864	21 192
Marknadsvärde per 31 december		
Värdepappersfond svenska aktier	8 811	9 611
Värdepappersfond utländska aktier	2 819	2 258
Värdepappersfond räntebärande	7 778	10 965
	19 408	22 834
	2017-12-31	2016-12-31
Kundfordringar		
Kundfordringar	3 376	3 477
Kursdifferens i kundfordringar	-6	10
Osäkra kundfordringar	-372	-596
	2 998	2 891
Övriga kortfristiga fordringar		
Skattefordringar	1 778	668
Övrigt	-	14
	1 778	682
	2017-12-31	2016-12-31
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		
Förutbetalda hyror	921	908
Förutbetalda försäkringspremier	45	44
Övriga förutbetalda kostnader	587	233
	1 553	1 185
	2017-12-31	2016-12-31
Likvida medel		
Banktillgodohavanden	6 789	985

Not 18 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2017-12-31	2016-12-31
Upplupna semesterlöner	-1 789	-2 025
Upplupna sociala avgifter	-554	-620
Revisionsarvode	-220	-100
Övriga upplupna kostnader	-261	-26
Övriga förutbetalda kostnader	-	-103
	-2 824	-2 874

Not 19 Eventualförpliktelser och ställda säkerheter

	2017-12-31	2016-12-31
Eventualförpliktelser	Inga	Inga
Ställda säkerheter	Inga	Inga

Resultat- och balansräkningen kommer att föreläggas årsstämman 2018-04-23 för fastställelse.

Stockholm 2018-03-13

Christina Lindbäck
Styrelseordförande

Anders Bagge

Thomas Andersson

Jan Peter Bergkvist

Anita Falkenek

Gunilla Jarlbro

Ulla Sahlberg
Arbetstagarrepresentant

Maria Sundesten
Arbetstagarrepresentant

Ragnar Unge
Verkställande direktör

*Vår revisionsberättelse har lämnats 2018-03-13.
Ernst & Young AB*

Tomas Lönnström

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Miljömärkning Sverige AB,
org.nr 556549-4191

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Miljömärkning Sverige AB för räkenskapsåret 2017-01-01--2017-12-31.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Miljömärkning Sverige AB:s finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Miljömärkning Sverige AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 1-45. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen.

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisorssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala

oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Miljömärkning Sverige AB för år 2017-12-31, samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsbedömning i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Miljömärkning Sverige AB enligt god revisionsbedömning i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Vi anser att de revisionsbevis vi har

inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsbedömning i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionsbedömning i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och

väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Stockholm, den 13 mars 2018
Ernst & Young AB

Tomas Lönnström
Auktoriserad revisor

apoteksgruppen

Rädda världen lite grann varje dag[®]

Eiw - Svanenmärkt hud- och hårvård med omtanke från Apoteksgruppen

SMART

Rädda världen lite grann varje dag[®]

Svanenmärkta städprodukter från Smart Microfiber

YVES ROCHER

Rädda världen lite grann varje dag[®]

I love my planet - Svanenmärkt schampo från Yves Rocher

MILJÖMÄRKNING SVERIGE AB

Bolagsstyrningen i Miljömärkning Sverige AB utgår ifrån statens riktlinjer för statliga företag, svenska aktiebolagslagen, årsredovisningslagen och andra relevanta lagar, regler och rekommendationer.

MILJÖMÄRKNING SVERIGE AB TILLÄMPAR Svensk kod för bolagsstyrning (hädanefters benämnd koden) och följer principen att följa eller förklara. Avvikelser från Koden har gjorts för att följa kraven i statens ägarpolicy och gäller följande områden:

- Nominering till styrelseposten sker inte genom en av årsstämman utsedd valberedning. Nomineringsprocessen sker inom Regeringskansliet koordinerat av Finansdepartementet.
- Samtliga ledamöter är oberoende i förhållande till bolaget. Styrelseledamöternas oberoende i förhållande till staten som större ägare redovisas inte närmare. Koden är huvudsakligen riktad mot bolag med spritt ägande. I statligt helägda bolag saknas därför skäl att redovisa denna form av oberoende.
- Rörlig lön ska inte ges till ledande befattningshavare enligt statens ägarpolicy vilket ersätter Kodens regler om rörlig ersättning.

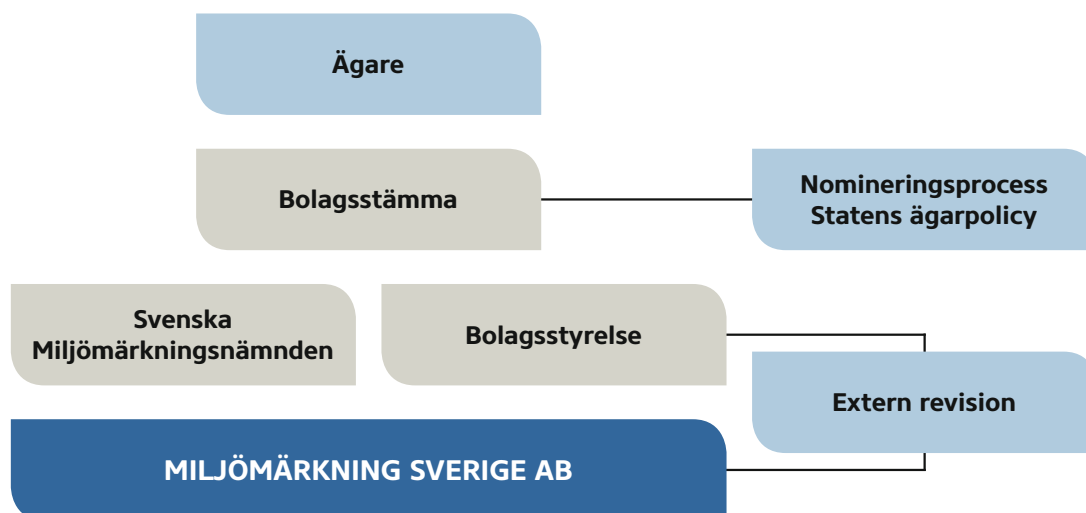
Ansvar för Miljömärkning Sveriges ledning och kontroll fördelas mellan ägaren, styrelsen och verkställande

direktören i enlighet med ovanstående regelverk. Vid förbereder val av revisorer då det inte finns ett Revisionsutskott. Styrelseersättning förbereds av Regeringskansliet och vd:s lön förbereds av ordförande i samråd med vice ordförande.

Miljömärkning Sverige AB ägs av svenska staten

Bolaget har inget ekonomiskt vinstsyfte. Verksamheten finansieras dels genom ett statligt bidrag, dels genom en avgift från de företag som har miljömärkningslicenser (Svanen och EU-Blomman). Eventuellt överskott ska återföras till verksamheten och användas för kärnverksamheten, dvs. miljömärkning för en mer hållbar konsumtion och produktion. Bolaget strävar efter en kostnadseffektiv organisation och goda intäkter – det sistnämnda också en indikation på miljömärkningsgenomslag. En ekonomiskt stark miljömärkningsverksamhet ger bolaget framtida utvecklingsmöjligheter och samhället ett starkt redskap för hållbar konsumtion.

Rapporteringen till staten sker i bolagets årsredovisning samt genom löpande dialog med departementsansvarig. Bolaget återrapporterar till konsumentministern.

Nomineringsprocess

Kodens regler om tillsättning av valberedning samt om beredning av beslut om nominering av styrelseledamöter och revisorer ersätts i statligt ägda bolag av enhetliga och gemensamma principer för en strukturerad nomineringsprocess. Syftet är att säkerställa en effektiv kompetensförsörjning till bolagets styrelse. Styrelsenomineringsprocessen koordineras av enheten för statligt ägande inom Näringsdepartementet. Regeringens mål är att styrelsen ska ha hög kompetens som är väl anpassad till företagets verksamhet, situation och framtida utmaningar. Ledamöterna förväntas ha hög integritet och motsvara de krav på gott omdöme som förväntas av företrädare för staten. Urvalet av ledamöter görs utifrån en bred rekryteringsbas i syfte att ta tillvara kompetens hos såväl kvinnor som män och hos personer med olika bakgrund och erfarenhet. När processen avslutas beslutar, enligt bolagsordningen, regeringen om styrelsens sammansättning. Enligt bolagsordningen skall styrelsen ha minst tre och högst sju ledamöter, vilka väljs för en tid om högst fyra år.

Årsstämman

Årsstämma ska enligt statens riktlinjer hållas senast den 30 april. Årsstämman är öppen för allmänheten. Kallelse till stämman publiceras i Post- och Inrikes Tidningar, Dagens Industri, samt på bolagets webbsida. Separat kallelse går till ägaren direkt.

På årsstämman fattar ägaren bland annat beslut om:

- Val av styrelseledamöter
- Val av revisor
- Arvoden till styrelseledamöter och revisorer
- Fastställande av resultat- och balansräkning
- Disposition av vinstmedel
- Ansvarsfrihet för styrelse och verkställande direktör för det gångna verksamhetsåret

Årsstämma 2017 hölls den 26 april.

Styrelsen

Styrelsen svarar för att bolagets organisation och förvaltning sker på bästa sätt.

Styrelsens främsta uppgift är att utse verkställande direktör, fastställa verksamhetsplaner och mål, strategier och policyer, följa den ekonomiska utvecklingen samt besluta om större ekonomiska beslut och väsentliga förändringar av organisationen. Styrelsen ska säkerställa den externa ekonomiska rapporteringen, att lagar och andra regler följs samt att det finns en fungerande riskhantering och intern kontroll.

Styrelsens arbete samt ansvarsfördelningen mellan styrelsen och den verkställande direktören regleras årligen i en arbetsordning för styrelsen samt i en instruktion från styrelsen till verkställande direktören. Både

hållbarhetsarbetet och riskhanteringen integreras med verksamhetens processer och ingår i den operativa verksamheten.

Styrelsens ordförande ansvarar bland annat för att organisera och leda styrelsens arbete, att sammanträden hålls enligt plan, att styrelsens ledamöter får den introduktion och löpande information de behöver för uppdraget samt att styrelsens arbete årligen utvärderas. Ordförande ska samordna styrelsens syn med ägaren i frågor av avgörande betydelse för bolaget, genom löpande kontakt med vd följa bolagets utveckling och kontrollera att styrelsens beslut verkställs.

Styrelsen utnämner den Svenska Miljömärkningsnämnden, som svarar för det svenska ställningstagandet i kriteriefrågor inom den nordiska miljömärkningen. Verkställande direktören ingår inte i styrelsen men är föredragande på varje möte. Protokoll förs av bolagets vice vd.

Under året har styrelsen fokuserat på att diskutera interna utvecklingsprojekt rörande personalens arbetsituation och bolagets ledningsstruktur samt strategi för den nordiska miljömärkningen Svanen 2016-2020.

Styrelsen hade under året fyra ordinarie styrelsemöten och ett konstituerande styrelsemöte efter årsstämman samt ett styrelseseminarium. Syftet med styrelseseminarier är att fördjupa sig i strategiska frågor.

Styrelsens sammansättning

Vid årsstämman 2017 utsågs följande styrelse:

- Christina Lindbäck, ordförande
- Anders Bagge (nyval: efterträder Marita Axelsson)
- Thomas Andersson (nyval: efterträder Jan Johansson)
- Gunilla Jarlbro
- Anita Falkenek
- Jan Peter Bergkvist
- Ulla Sahlberg, arbetstagarrepresentant
- Maria Sundesten Zacharias, arbetstagarrepresentant

Närvaro styrelse: Fyra möten hölls under 2017. Vid tre möten var samtliga styrelsemedlemmar närvarande, vid ett möte var både Thomas Andersson och Anita Falkenek frånvarande.

Miljömärkning Sverige AB:s styrelsemedlemmar 2017. (Gunilla Jarlbro saknas på bilden)

Styrelsens ersättning

Ersättningen till styrelsen, fastställd på årsstämman 2017, var 40 000 kronor per år och stämموald ledamot. Regeringens representant erhåller inte arvode. Utöver detta erhåller ordförande 130 000 kronor som lön.

Den totala ersättningen till styrelse och verkställande direktör framgår av bolagets årsredovisning.

Utvärdering av styrelsens och vd:s arbete

Styrelsen genomför årligen en utvärdering av sitt arbete. Under 2017 har styrelsens ordförande genomfört en utvärdering genom enkät till styrelseledamöterna. Därutöver har löpande utvärdering av vd och dennes arbete skett på styrelsens möten under året.

Verkställande direktörens ansvar

Vd ansvarar för den löpande förvaltningen av bolaget. Ansvarsområden och uppdrag regleras i den av styrelsen årligen fastställda vd-instruktionen och i instruktionen till vd om rapportering till styrelsen samt bolagets övergripande verksamhetsplan. Inom dessa ramar leder vd verksamheten samt håller styrelsens ordförande löpande informerad om väsentliga händelser.

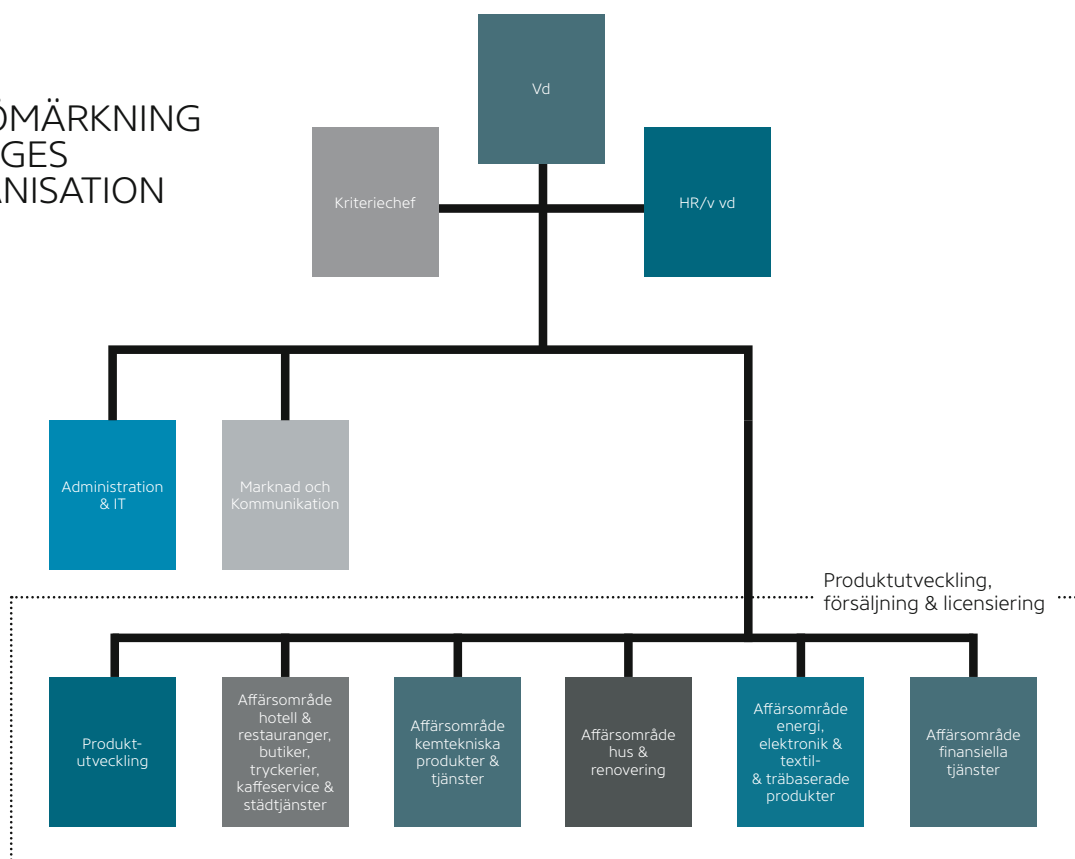
Inför varje styrelsemöte träffas ordförande och vd för en genomgång av dagordning och underlag i övrigt för ärendena som ska behandlas på styrelsemötet. På styrelsemötena lämnar vd alltid en rapport från bolaget. Från verkställande direktören sker styrningen dels genom styrande dokument, dels genom verksamhetens ledningssystem med krav på hur verksamhetens processer ska genomföras. Vidaredelegering från verkställande direktören till bolagets chefer finns i en delegationsordning och i riktlinjer om ansvar och befogenheter.

Ledning, styrning och organisation

Vd organiserar bolagets ledning så att ändamålsenlig styrning och kontroll uppnås.

Under året utfördes en omstrukturering av organisationen. Bolaget är i dag organiserat i åtta enheter, varav fem är affärsområden. Varje enhet leds av en enhetschef med budget och resultatansvar. Enheten för produktutveckling och de fem affärsområdena bildar en avdelning och cheferna rapporterar till avdelningschefen som rapporterar till vd. Cheferna på Marknads- och kommunikationsenheten och Ekonomi- och administrationsenheten rapporterar till vd.

MILJÖMÄRKNING SVERIGES ORGANISATION

Processtyrning

Styrning av verksamheten sker genom verksamhetens processer samt tydligt formulerade mål. Ärenden som hanteras i företagsledningen ägs av den ledamot som enligt delegationsordningen har beslutanderätt och ansvar för genomförandet. Ledningsgruppen sammanträder normalt en gång i månaden. Resultatuppföljning, både av resultaträkning och av personalutvecklingsmål, affärsläge, mediabevakning samt uppföljning av ledningssystemet hör till de återkommande frågorna på agendan.

Policyer styr hållbarhetsarbetet

Bolagets hållbarhetsarbete styrs internt genom olika policyer. Dessa finns redovisade i hållbarhetsrapporten. Varje enhetschef ansvarar för sitt verksamhetsområde. Utöver detta interna arbete upprättar bolaget långsiktiga hållbarhetsmål som genomsyrar verksamhetsplanen. Dessa finns också redovisade i hållbarhetsrapporten.

Ersättning till ledande befattningshavare

Principerna för ersättning till ledande befattningshavare fastställs av årsstämman. Bolaget följer regeringens

vid var tid gällande riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare. Ledningsgruppens anställningsvillkor redovisas enligt statens riktlinjer.

Den totala ersättningen ska vara rimlig och väl avvägd. Den ska även vara konkurrenskraftig och ändamålsenlig samt bidra till en god etik och företagskultur. Ersättningen ska inte vara löneledande i förhållande till jämförbara företag utan präglas av måttfullhet. De i riktlinjerna angivna ersättningsprinciperna ska även vara vägledande för övriga anställda. Rörlig lön ges inte till ledande befattningshavare.

Miljömärkning Sveriges ledning

Bolagets ledning består av:

- Ragnar Unge, *Vd*
- Gun Nycander, *Vice vd & HR-chef*
- Christian Quarles, *Marknads- & kommunikationschef*
- Pierre Papp, *Ekonomichef*
- Sara Bergman, *Kriteriechef*
- Jonas Oldmark, *Chef, produktutveckling, försäljning & licensiering*

Våra övergripande hållbarhetsmål

STYRELSEN FÖR MILJÖMÄRKNING SVERIGE AB har beslutat om tre övergripande hållbarhetsmål som ska gälla för verksamhetsplanen 2017–2019.

Affären – Här sätter vi ett mål på försäljningen av våra miljömärkta varor på den svenska marknaden samt ett mål på licensintäkterna från våra miljömärkta tjänster. Vi ser de måtten som det tydligaste tecknet på vilken miljönytta våra märkningar gör i konsumtionsledet. Ökad försäljning innebär att en högre grad av marknadens varor har uppfyllt våra krav och ökade licensintäkter innebär att fler tjänster utvecklar sin verksamhet efter våra tuffa krav. Målen och måluppföljning finns redovisade i hållbarhetsrapporten.

Planeten – Här vill vi mäta och målsätta hur många av Svanens och EU-Blommans produkter som anses som succéer. För att en produktgrupp ska definieras som framgångsrik ska den ha nöjda licensinnehavare som lyckats med försäljningen, skärpta miljökrav och bära sig själv ekonomiskt.

Människan – Våra huvudintressenters nöjdhet är central för våra miljömärkningars möjlighet att göra skillnad och bidra till en mer hållbar livsstil. Vi mäter regelbundet hur våra licensinnehavare, medarbetare och konsumenterna uppfattar och betygsätter oss. Deras inställning är viktig att mäta och förbättra. 2019 vill vi se en ytterligare höjning så att dessa tre intressenters nöjdhet och förtroende tillsammans har ökat med 10 %.

Kontroll av Miljömärkning Sverige

Miljömärkning Sverige är en transparent organisation och verksamheten kontrolleras regelbundet av externa parter:

- Svenska Miljömärkningsnämnden granskar och godkänner förslag till kriterier (miljökrav).
- Bolaget har åtagit sig att följa den internationella standarden för miljömärkningssystem, ISO 14024, vilket står inskrivet i bolagets regelverk och kvalitetsarbete.
- Bolaget bjuder in andra miljömärkningsorganisationer i det globala nätverket GEN att utföra externa kontroller av bolagets verksamhet i förhållande till ISO 14024.
- Externa revisorer granskar bolagets rapportering till regeringen.

Extern revision

Revisorernas uppdrag är att på ägarnas vägnar oberoende granska styrelsen och verkställande direktörens förvaltning samt årsredovisning inklusive hållbarhetsredovisning och bolagsstyrningsrapport. Av bolagsstämman vald revisionsbyrå är Ernst & Young med auktoriserad revisor Thomas Lönnström som huvudansvarig revisor. Arvode till revisionsbolag framgår av not 19 i årsredovisningen. Det nordiska miljömärkningssystemet följer ISO 14024. Standarden är inte certifieringsbar men överensstämmelse har granskats genom extern kontroll av medlemmarna i GEN (Global Ecolabelling Network).

Ägaranvisningar

1. Bolaget ska verka för båda systemens (EU Ecolabel och Svanen) framgång. Systemen ska vara relevanta på sikt och bolaget ska aktivt arbeta för att säkra detta.
2. Bolaget ska arbeta för att utveckla systemen så att behov av nya miljömärkningssystem minimeras. Samordningsvinster och synergier med andra system för hållbar konsumtion och produktion ska aktivt sökas där detta bidrar till verksamhetens syfte och mål.
3. System bör utvecklas som tydliggör såväl miljönyttan som nyttan för konsumenterna och producenter med verksamheten.
4. Bolaget ska verka för EU Ecolabels genomslag på marknaden och stimulera licensiering parallellt med den nordiska miljömärkningen.

Revisors yttrande om bolagsstyrningsrapporten

Till bolagsstämman i Miljömärkning Sverige AB, org.nr 556549-4191

Uppdrag och ansvarsfördelning

Vi har granskat bolagsstyrningsrapporten för år 2017 på sidorna 62-66. Det är styrelsen som har ansvaret för att bolagsstyrningsrapporten är upprättad i enlighet med "Statens ägarpolicy och riktlinjer för företag med statligt ägande" (ägarpolicy). Vårt ansvar är att uttala oss om bolagsstyrningsrapporten på grundval av vår revision.

Granskningens inriktning och omfattning

Granskningen har utförts i enlighet med RevU 16 Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Det innebär att vi har planerat och genomfört revisionen för att med rimlig säkerhet uttala oss om att bolagsstyrningsrapporten inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för informationen i bolagsstyrningsrapporten. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden.

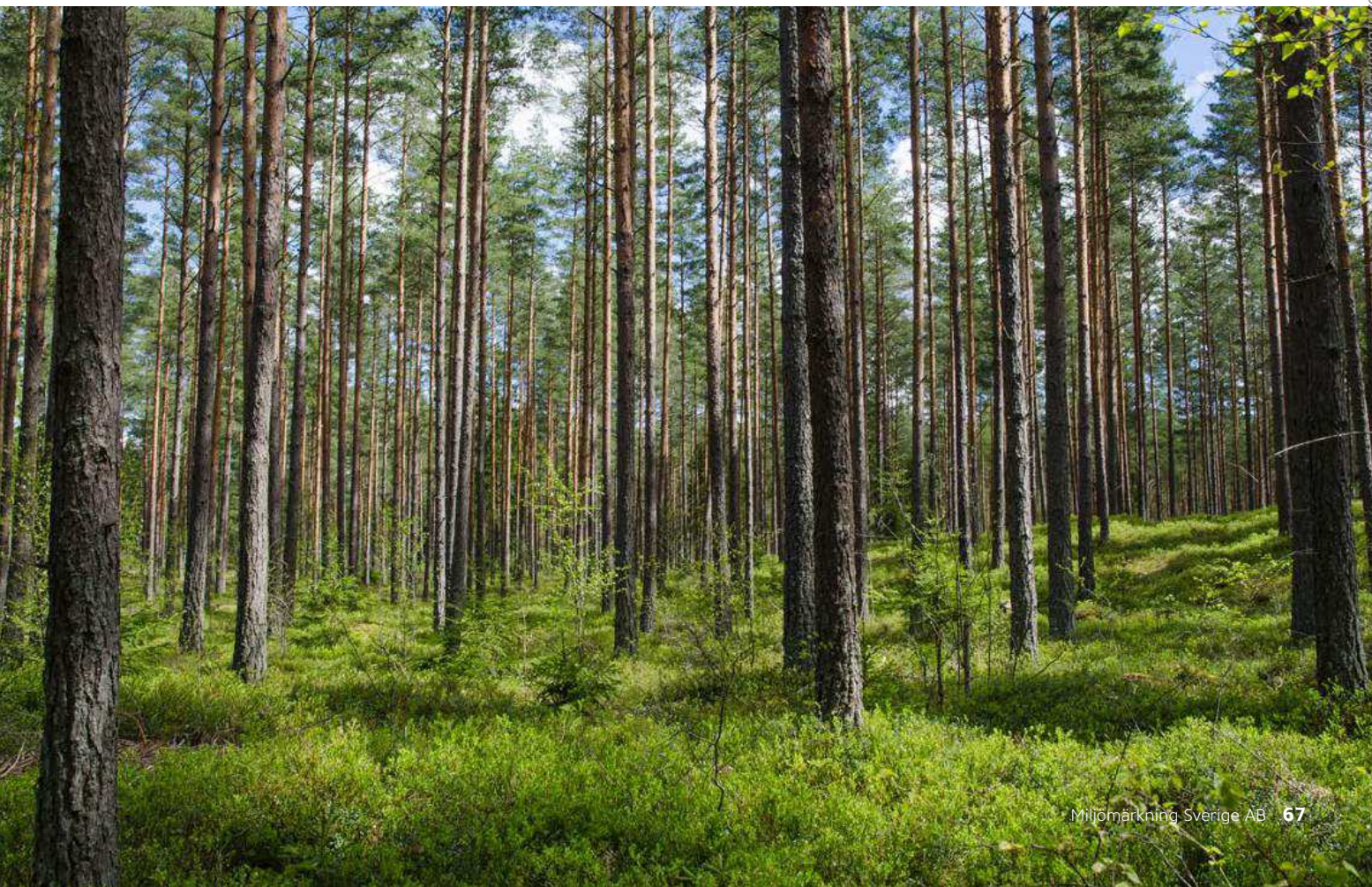
Uttalande

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Den är förenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen samt är i överensstämmelse med ägarpolicyen.

Stockholm, den 13 mars 2018

Ernst & Young AB

Tomas Lönnström
Auktoriserad revisor

Miljömärkning Sverige AB

Besöksadress: Västgötagatan 2

Box 38114

100 64 Stockholm

info@svanen.se | www.svanen.se

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Anders Bagge (SSN-validerad)

Styrelseledamot

Serienummer: 19770903xxxx

IP: 193.188.156.130

2018-03-13 15:18:43Z

Bror Jan Peter Bergkvist (SSN-validerad)

Styrelseledamot

Serienummer: 19571002xxxx

IP: 79.102.133.39

2018-03-13 15:27:00Z

Thomas Andersson (SSN-validerad)

Styrelseledamot

Serienummer: 19600519xxxx

IP: 192.121.192.22

2018-03-13 15:52:04Z

CHRISTINA LINDBÄCK (SSN-validerad)

Styrelseordförande

Serienummer: 19630501xxxx

IP: 84.217.193.176

2018-03-13 19:54:23Z

ULLA SAHLBERG (SSN-validerad)

Styrelseledamot

Serienummer: 19580327xxxx

IP: 31.211.223.73

2018-03-13 20:15:47Z

ANITA FALKENEK (SSN-validerad)

Styrelseledamot

Serienummer: 19640418xxxx

IP: 194.18.254.119

2018-03-13 22:09:55Z

Susanna Maria Sundesten (SSN-validerad)

Styrelseledamot

Serienummer: 19691216xxxx

IP: 193.14.171.131

2018-03-14 08:26:52Z

RAGNAR UNGE (SSN-validerad)

Verkställande direktör

Serienummer: 19560803xxxx

IP: 79.134.113.12

2018-03-14 09:49:26Z

Penneo dokumentnyckel: 0PF1O-ZE07X-E5CAM-EDZLG-XS6U6-XUPFP

Detta dokument är digitalt signerat genom Penneo.com. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datogenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validate>

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

GUNILLA JARLBRO

Styrelseledamot

Serienummer: 19530830xxxx

IP: 90.227.36.168

2018-03-14 15:44:03Z

Charlotte Söderlund (SSN-validerad)

Auktoriserad revisor

Serienummer: 19700730xxxx

IP: 158.174.11.210

2018-03-14 18:23:06Z

Tomas Lönnström (SSN-validerad)

Auktoriserad revisor

Serienummer: 19610417xxxx

IP: 145.62.64.97

2018-03-14 18:39:54Z

Penneo dokumentnyckel: 0PF1O-ZE07X-E5CAM-EDZLG-XS6U6-XUPFP

Detta dokument är digitalt signerat genom Penneo.com. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datogenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validate>